45
15 АВГ 1983

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 180 (5171).
10 АВГУСТ 1983 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАЛАРИ ҲАМДА КОРХОНАЛАРИНИНГ ИШЧИЛАРИНИ СССР ОРДЕНЛАРИ ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўн биринчи беш йиллик топшириқларини ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

ЎЗБЕКИСТОН ССР БЎЙИЧА

Тошкент шаҳридан

III даража Меҳнат Шуҳрати ордени билан

Молева Тамара Павловна — Тошкент «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси тўқувчиси

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ю. АНДРОПОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль 2 август 1983 йил.

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

Масъулиятли имтиҳон дамлари

Ҳозир барча олий ва ўрта махсус ўқув юртларида кириш имтиҳонлари бўляпти. Саккиз-ўн йил мобайнида мактабда олинган билимларини чуқур текширишдан ўтказиш учун йигит ва қизлар — кечаги мактаб ўқувчилари, ишлаб чиқаришда маълум стажга эга бўлган кишилар, Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтганлар аудиторияларга киришмоқда. Ҳар бир абитуриентни бир савол қизиқтиряпти: билимлари йиғиндиси унинг бирдан бир орзуси — танланган институт студенти, техникум ўқувчиси бўла олишига етармикан!

Республикада 40 тадан ортиқ олий ўқув юрти ва 237 та техникум бўлиб, уларнинг энг йириклари пойтахтда жойлашган. Чунончи, фақат Беруний номидаги Тошкент политехника институтида кундузги, сиртқи ва кечки таълим системасида 40 минг студент шуғулланаяпти, юзга яқин фан доктори ва мингга яқин фан кандидати, энг юқори малакали ўқитувчилар ишлашяпти. Бу ерда биргина кундузги бўлимда 70 та касб бўйича мутахассислар тайёрланяпти.

Бу йил ТошПИга 4,5 мингдан ортиқ ёшлар қабул қилинади. Янги радиоэлектроника ва автоматика факультетига кириш истагида бўлганлар анчагина. Бу ерда республикамизда кадрлар тайёрланмайдиган техникавий мутахассисликлар бўйича мамлакатнинг бошқа олий ўқув юртларига имтиҳонлар қабул қилиняпти.

Кадрлар тайёрлаш бўйича иттифоқдош республикалар кооперацияси кўп йиллардан бери амалда қўлланиляпти ва мамлакат халқ хўжалигида ижобий самаралар беряпти. 1983—1984 ўқув йилида Ўзбекистондан минглаб маҳаллий йигит ва қизлар Москва, Ленинград, Киев, Львов, Қозон, Севастопол олий ўқув юртларига ўқишга юбориладилар. Улардан кўплари жамиятшунослик мутахассисликлари, фалсафа, сиёсий иқтисод, КПСС тарихи, илмий коммунизмни ўрганишга борадилар.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорлари асосида бу фанларга республикамиз олий ўқув юртларида ҳам катта эътибор берилади. Жумладан, ТошДУда партия ташкилотлари тавсияномалари асосида янги мутахассислик — КПСС тарихи ва бошқа айрим жамиятшунослик мутахассисликлари бўйича студентлар қабул қилиняпти.

Рус тили бўйича Шароф Рашидович Рашидов сўзга чиққан Самарқанд конференциясида қўйилган вазифалар ҳал этила бориб, бу йил чет тиллар институтида миллий мактаблар учун ўзбек, рус ва чет тилини бирдек билган ўқитувчилар тайёрлаш бошланади.

Шу ҳолатни ҳам ҳисобга олиш кераки, бир олий ўқув юртида конкурс анча кичикроқ, бошқасида каттароқ, учинчисида — жуда катта. Мана бир неча йилдирки, айтайлик ТошМИда, автомобиль-йўл, халқ хўжалиги институтларида, ТошДУ, ТошПИнинг айрим факультетларида конкурсга бардош бериш қийинлиги ҳеч кимга сир эмас. Техникумларда ҳам конкурс: 10 ўринга — 16 киши. Айрим ўрта махсус ўқув юртларига кириш истагидагилар ҳам жуда кўп.

Конкурснинг ўта юқорилиги, абитуриентлар тайёргарлигига бўлган ўсиб бораётган ва ҳаққоний талаблар билан боғлиқ қийинчиликлар, афсуски баъзан қатор салбий жиҳатлар билан мураккаблашмоқда. Чунончи, абитуриент Г. Қурбонова редакцияга мактубида қуйидагиларни ёзган: «Низомий номли педагогика институтининг сиртқи бўлимига кираётган эдим. Ҳамма нарса ёмон ташкил этилган эди. Абитуриентлар ҳатто имтиҳон топшириш учун қайси аудиторияга қачон киришни билишмасди, чунки жадвалдаги вақт соат рақамларидек ўзгариб турарди. Мандат комиссиясидаги тартибсизликни айтмайсизми! Сиртқи бўлим раҳбарлари институтга қабул қилинганларни тўғридан-тўғри ҳовлида табриклашди. Атрофдаги ғала-ғовурдан уялишмади, студентлар сафига қўшилаётган ҳар бир киши учун бу энг азиз дақиқа эканини ва у тантанали вазиятда ўтиши лозимлигини ўйлашмади».

Бошқа қатор институтларда ҳам кириш имтиҳонлари даврида ҳамма нарса рисоладагидек эмас. Педагогика институти сиртқи бўлимида бўлгани каби жадвалга жиддий ўзгаришлар киритиляпти, консультациялар ҳамиша ҳам ўз вақтида ва пухта ўтказилмаяпти. Имтиҳонлар пайтида осойишталик сақланмаяпти. Бинога чет кишилар ва ҳамма жойда ҳозиру-нозир ота-оналар суқилиб киришяпти. Абитуриент имтиҳонга келди дейлик. Аудиторияга киришдан олдин бир-икки соат коридорда туриб қолади. Иссиқдан, ҳаяжондан томоғи қақрайди, атрофда эса бир қултум сув топилмайди. Наҳотки буфетда, ошхонада чой қайнатиш, бу ерга «Тошкент суви», морс, квас, лимонад олиб келиш, уйда нонушта қилишга улгурмаганлар учун бутерброд тайёрлаш қийин.

Яна Г. Қурбонованинг мактубига қайтайлик. У ғоят ҳайратланиб ёзадики, унинг фикрича институтга кириш учун баъзан билим эмас, балки фойдали танишлар керак. Балки шунинг учун конкурсдан ўта олмаган ва энди ҳаммадан ва ҳамма нарсадан норози! Ахир, бошқа абитуриентлар ҳам баъзан шундай хулоса чиқаради. Афсуски, имтиҳонларда ўз қариндошлари, танишларининг фарзандларини ҳимоя қиладиган педагоглар ҳали бор.

Имтиҳонда ўз мавқеини суиистеъмол қилишнинг ҳар қандай кўриниши миш-мишларга айланади. Бунинг оқибатида институтга кириш учун билим эмас, яхши танишлар керак деган фикрни эшитасиз.

Пойтахт олий ўқув юртларининг барча профессор-ўқитувчилар составини қоралашга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Бу улкан коллективда асосан ҳалол, фанга фидойи, республика халқ хўжалигига кўп йиллардан бери кадрлар тайёрлаётган кишилар ишлаяпти. Бироқ, гоҳида уларнинг орасига «бегона» кириб қолади, ундан атрофга қора кўланка ёйилади. Ўқитувчилар ўз хизмат бурчини суиистеъмол қилиш ҳоллари шаҳар прокуратураси томонидан илгари ТошДУда, автомобиль-йўл институтида аниқланган эди. Тўғри, айбдорлар жиноий жавобгарликка тортилди.

...Имтиҳонга 17 ва 20 ёшли йигит ёки қиз киради. У фанни тўла-тўкис билиши ёки яхши тайёрланмаган бўлиши мумкин. Имтиҳонда у ўз тайёргарлигига мувофиқ, юқори ёки паст баҳо олиши мумкин. Лекин киши ҳар қандай ҳолда ўзига нисбатан ноҳақ муносабатда бўлишди, алдашди деган ҳафагарчилик билан аудиториядан чиқиб кетмаслиги керак. Ўзининг муваффақиятсизлигини онгли равишда тан олиши, «фанда сип-силлиқ йўл йўқлиги»га ва унинг нурли чўққиси сари йўл — машаққатли, лекин соф йўл эканига иқрор бўлиши лозим.

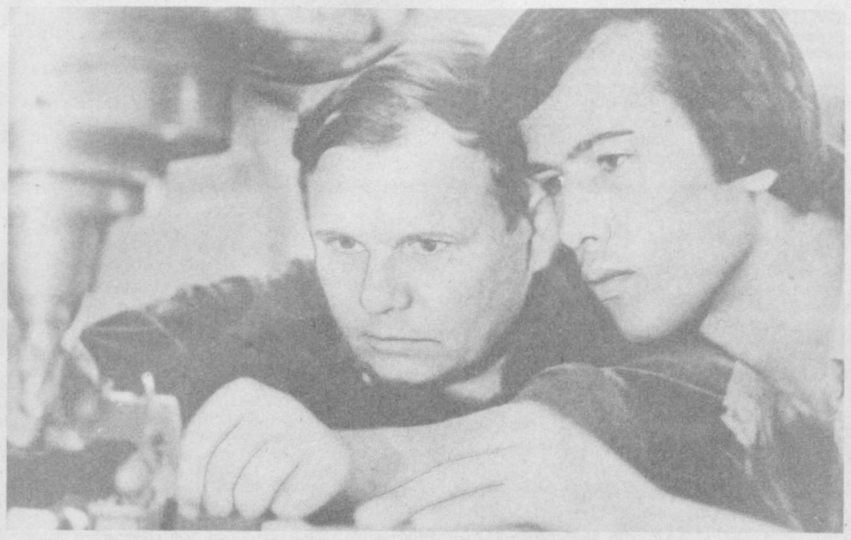

Икки Ленин ордени ва Октябрь революцияси орденларининг кавалери Иван Михайлович Басанец кўп йиллардан бери В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилади.

СУРАТДА: тажрибали фрезерчи И. М. Басанец (чапда) ўз шогирдларидан бири Комил Қосимов билан.

Р. Шагаев фотоси, (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ КЎРСАТГАН ЙЎЛДАН — ЯНГИ ЗАФАРЛАР САРИ!

8 август куни В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коммунистларининг партия активи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг «КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги қарорлари, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ва XXIII шаҳар партия конференцияси қарорларини бажариш юзасидан шаҳар партия комитетининг иши тўғрисида» информацион доклад қилди. Докладни муҳокама этишда 9-цех бригадири В. А. Купцов, 7-цех бошлиғи В. М. Зивакин, 84-цех мастери Л. И. Сазонова, В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори В. Н. Сивец қатнашдилар.

КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди, XXIII шаҳар партия конференциясидан сўнг орадан икки йилдан зиёдроқ вақт ўтди. Беш йилликнинг биринчи ярми якунланди. Бу давр ичида, — деб таъкидланди партия активи йиғилишида, — партия съезди томонидан ишлаб чиқилган ўн биринчи беш йиллик ва умуман 80-йиллар стратегик линияси ҳаётга оғишмай амалга оширилмоқда. Бу эса совет кишиларининг янада яхшироқ яшашларига, бизнинг социалистик тузумимиз ўзининг улкан бунёдкорлик имкониятларини янада тўлароқ намоён қилишига қаратилган.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) ва июнь (1983 йил) Пленумлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андроповнинг Пленумларда сўзлаган нутқларида ва СССР олтмиш йиллиги тўғрисидаги докладида, «Карл Маркс таълимоти ва СССРда социалистик қурилишнинг баъзи масалалари» мақоласидаги кўрсатма ва хулосалар партия ҳаётида алоҳида ўрин тутади.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумидан сўнг партия қабул қилган қарорларда барча соҳаларда ташаббускорлик ва омилкорликни янада кенгайтириш, ёмон ишлашга, фаолиятсизлик ва масъулиятсизликка мустаҳкам ғов қўйиш, ходимларнинг моддий томонига ҳам, хизмат вазифасига ҳам, маънавий обрў-эътиборига ҳам амалий таъсир қилиш учун иқтисодий ва ташкилий шарт-шароит яратиш зарурлиги очиқ-равшан қўйилди.

Тошкент меҳнаткашлари барча совет кишилари сингари КПСС XXVI съезди томонидан ишлаб чиқилган иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг улкан программасини изчил амалга оширмоқдалар.

Тошкент партия ташкилотларининг бутун ташкилотчилик ва сиёсий фаолияти ҳозирги пайтда Тошкентни намунали коммунистик шаҳарга айлантириш ҳаракатини янада ривожлантиришга, 1983 йил план ва социалистик мажбуриятларини ҳеч сўзсиз бажаришга меҳнат коллективларини сафарбар этишга, Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб кутиб олишга, бунинг учун иш вақти йўқотишларини қисқартириш, партия, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш сингари мавжуд имкониятлардан янада тўлароқ фойдаланишга қаратилган.

Шаҳар меҳнат коллективлари москваликларнинг «Меҳнатга яраша шон-шараф!» ҳаракатини қўллаб-қувватлаб, унда актив қатнашмоқдалар.

Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажми 4,7 процент ўсди. Планга қўшимча йил бошидан буён 37,8 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

«Тошкент трактор заводи», «Қизил тонг», «Малика», «Сигнал» ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Ташсельмаш», чинни, лак-бўёқ ва бошқа заводлар коллективлари социалистик мусобақада олдинда бормоқдалар. Авиасозлар коллективи ҳам бу мусобақанинг олдинги сафидадир.

Шу билан бирга йиғилишда шу нарса таъкидлаб ўтилдики, шаҳарнинг айрим корхоналари беш йилликнинг биринчи ярмида ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари бўйича орқада қолишга йўл қўйдилар.

Бир қатор бошланғич партия ташкилотлари ҳар бир меҳнат коллективининг барча асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича планларни бажаришини таъминлашга эришолмаяптилар. Иш вақтини йўқотишлар ҳамон кўп. Йиғилишда капитал қурилиш, транспорт, савдо, шаҳарликларга хизмат кўрсатиш масалалари батафсил кўриб чиқилди.

КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорларига амал қилиб, шаҳар ва район партия комитетлари, Тошкент меҳнат коллективлари Озиқ-овқат программасини бажаришда актив қатнашмоқдалар. Шаҳар саноати қишлоқ хўжалиги учун моддий-техника воситалари ишлаб чиқариш ва жўнатиш топшириқларини муваффақиятли бажармоқда. Шаҳар партия ташкилотлари 100 от кучига эга бўлган трактор, универсал пахта териш машинаси, кичик ҳажмли трактор, кенг қамровли сеялка ва қишлоқ хўжалиги учун бошқа бир қатор самарали техника воситаларини тезроқ яратишга меҳнат коллективларини сафарбар этиш бўйича изчил иш олиб бормоқдалар.

Тошкент шаҳар партия комитети шаҳар районларида ва айрим корхоналарида ёрдамчи қишлоқ хўжаликларини яратиш бўйича қатъий иш олиб бормоқдалар.

(Давоми 2-бетда).

ПОЙТАХТ РАЙОНЛАРИ: ЮБИЛЕЙОЛДИ ЙЎҚЛАМАСИ

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ

Фидойилар ғайрати

Пойтахтимиздаги шина ремонти заводи коллективи йил бошидан бери таъмирдан чиқарган шиналар сони 40 минг донадан ошиб кетди. Корхона ишчилари Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи йилида 80 минг донага яқин автомобиль шиналарини сифатли таъмирдан чиқаришга азму қарор қилишган. Бу — салкам 2 миллион сўмлик миқдорда иш бажарилади, демакдир.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорларини шараф билан амалга ошира бориб, юксак онглилик ҳамда кўтаринки руҳда меҳнат қилмоқда. Улар «Меҳнатга яраша шон-шараф!» шиори остида корхонада ишга хўжасизларча муносабатда бўлишга барҳам бериш, ҳар бир иш минутидан унумли фойдаланишнинг ягона режимини вужудга келтириш учун курашишмоқда.

Корхона коллективи пландан ташқари 22 минг сўмлик иш бажариш мажбуриятини олган. Айни пайтда бу ерда «Йиллик план — Тошкентнинг 2000 йиллигига!» ҳаракати кенг қулоч ёйган. Корхонанинг Х. Тўёқов, А. Иброҳимов, Р. Давлатов, М Нуриддинов, О. Полулях, У Муқимжонов сингари ўнлаб фидокор ишчилари ҳозирги кунда пойтахт юбилейи шарафига йиллик план-топшириқларни бажариш арафасида туришибди.

Муносиб армуғон

● Район меҳнат коллективлари шаҳар юбилейига йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар.

● Экскаваторлар ремонти тажриба-механика заводининг В. А. Кулагин бошлиқ слесарь-йиғувчилар, «Жилстрой» трести 40-қурилиш бошқармасининг В. М. Гнутин бошлиқ монтажчилар, 5-автомобиль парки ва 127-автомобиль корхонасининг Р. Илёсов ва Нишонов бошлиқ илғор ҳайдовчилар бригадаларининг ташаббусини қизғин қўллаб-қувватладилар. Уларнинг ташаббуси меҳнатни ташкил этишни яхшилашга, хўжасизликка, меҳнат интизомини бузувчиларга қарши курашни кучайтиришга, Тошкентнинг 2000 йиллигига топшириқларни муддатидан илгари бажаришга қаратилган. Район саноат корхоналари коллективлари шаҳарнинг юбилейига пландан ташқари 5 миллион 100 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш юзасидан мажбурият олдилар.

Бугунги кунда қабул қилинган мажбурият ҳисобига пландан ташқари 780 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

● Ҳозирда районнинг 28 корхонасидан 26 таси халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқармоқда. Омманбоп талабдаги молларнинг талайгина қисми олий категорияли сифат билан тайёрланмоқда.

● Районни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, кўчалар, уй-жой бинолари ва маъмурий бинолар, халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш объектларининг ташқи қиёфасини безаш борасида катта иш қилинди. Капитал ремонт учун 3 миллион сўмга яқин пул сарфланди. Районда 84 минг ниҳол ўтқазилди, 5 та янги панно тайёрланди, 4 та очиқ типдаги автомобиль бекати қурилди.

Тошкент тармоқ ахборот-ҳисоблаш марказининг коллективи кенг кўламдаги ишларни бажармоқда. Бу ерга жуда кўп ва ранг-баранг ахборотлар келиб туради. Уларни тез ишлаш, натижаларини чиқариб бериш керак. Коммунист Ш. Валиеванинг ана шу ерда ишлаётганига кўп йил бўлди. Тажрибали инженер ўз вазифасини тез ва сифатли адо этиш билан ҳамкасбларининг ҳурматига сазовор бўлган.

Л. Глауберзон фотоси.

МЕТРОСОЗЛАРГА МУКОФОТ

Республика пойтахтининг метросозлари Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарликни меҳнатда муваффақиятларга эришиш билан нишонламоқдалар. Улар шу йилнинг биринчи ярми планини барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ошириб бажардилар. Фан-техника тараққиёти ютуқларидан кенг фойдаланилганлиги туфайли ана шундай муваффақият қўлга киритилди. 1983 йил иккинчи кварталдаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра, «Ташметрострой» трестининг коллективи СССР Транспорт қурилиши министрлиги ва тармоқ касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

9 август куни ер ости магистрали қурувчиларига тантанали вазиятда Қизил байроқ топширилди.

ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети ва СССР Госснабининг кўчма Қизил байроғи «Ташметрострой» коллективига топширилди. Коллектив хом ашё, материаллар ва ёқилғи-энергетика ресурсларидан самарали фойдаланиш Бутуниттифоқ жамоат кўригида юксак натижаларга эришганлиги учун шу мукофотга сазовор бўлган эди.

(ЎзТАГ).

В. И. ЗОҲИДОВ ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ҳамза номидаги Санъатшунослик институтининг собиқ директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Воҳид Йўлдошевич Зоҳидовнинг республикада фан, адабиёт ва санъатни ривожлантириш соҳасидаги катта хизматларини ҳисобга олиб, унинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Тошкент шаҳридаги бир кўча ва бир мактабни В. И. Зоҳидов номига қўйишга, унинг қабрига бюст ўрнатишга қарор қилдилар.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Мексика Бирлашган социалистик партияси II съездига йўллаган табрик телеграммаси эълон қилинган.

● СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги серқирра ҳамкорлик — тинчлик ва халқлар хавфсизлигининг муҳим омили, социалистик тузуми турлича бўлган давлатлар тинч-тотув яшашининг намунасидир. Мамлакатимизда бошланган Совет—Ҳиндистон ойлиги доирасида ўтаётган йиғилишлар ва митингларда ана шу нарса таъкидланмоқда. Ойлик Ҳиндистон мустақиллигининг 36 йиллиги ҳамда ҳар икки мамлакат ўртасидаги Тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланганлигининг 12 йиллигига бағишланган.

ҚИЗИҚАРЛИ СУҲБАТДОШ БИЛАН УЧРАШУВ

«БУ ЧИНАКАМ БАЙРАМ БЎЛАДИ!»

Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган бадиий-спорт байрамининг постановкачи режиссёри ва бадиий раҳбари, Ленин комсомоли мукофоти лауреати, РСФСР халқ артисти Б. Н. Петров бугун бизнинг меҳмонимиз. У Олимпиада—80 ҳамда СССР халқлари кўпгина Спартакиадаларининг режиссёри сифатида шуҳрат қозонган.

— Борис Николаевич, сиз меҳмондўст тупроғимизда сўнгги марта 1966 йилнинг ёдимизда қолган 26 апрель кунидан сал олдинроқ бўлган эдингиз. Шаҳарнинг бугунги қиёфаси ҳақидаги таассуротларингизни сўзлаб берсангиз.

— Мен Тошкентни танимай қолдим. У асрлар давомида вужудга келган энг яхши хусусиятларини сақлаб қолган ҳолда замонавий қиёфа касб этган. У шаҳарликларнинг жасорати, илҳоми, меҳнати ва муҳаббатининг ажиб рамзидир. Барча тошкентликлар ўз шаҳарларини жон-дилдан севадилар. Айниқса, буни пойтахтнинг XX асрлик юбилейи арафасида яққол ҳис этиш мумкин.

Мен ана шу катта ва жуда қувончли воқеа муносабати билан бу ерга келдим. Мен раҳбарлик қилаётган группага жуда муҳим ва мураккаб вазифа юклатилган. Биз пойтахт юбилейига бағишланган байрам тантаналарининг сценарийсини ҳаётга тадбиқ этишимиз керак.

(Давоми 3-бетда).

БЎЁҚЧИЛАР КОНКУРСИ

Тошкентнинг Ленин районидаги ишга тушириладиган объект — А. Гайдар номли мактабда бўёқчиларнинг профессионал маҳорат конкурси бўлиб ўтди. Конкурсда ёш қурувчилар — шаҳардаги олий ўқув юртларининг студентлари иштирок этишди.

Тошкент медицина институти қурилиш отрядининг жангчилари биринчи ўринни эгаллашди. Халқ хўжалиги институтининг студентлари иккинчи, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ва А. Беруний номли политехника институтининг студентлари учинчи ўринни олишди. Ғолибларга мукофотлар топширилди. Студентлар профессионал қурувчиларнинг ана шу объектда уларни яна бир оз қолиш тўғрисидаги илтимосларини энг яхши мукофот деб ҳисобламоқдалар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ КЎРСАТГАН ЙЎЛДАН — ЯНГИ ЗАФАРЛАР САРИ!

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ҳозирги вақтда 48 та ёрдамчи хўжалик барпо этилган ва барпо этилмоқда. Уларда бир йил ичида гўшт етиштириш 60 процентдан зиёдроқ ошди. Беш йиллик охирига бориб ёрдамчи хўжаликлар сонини юзтага етказиш мўлжалланяпти.

КПСС Марказий Комитети июнь (1983 йил) Пленуми белгилаб берганидек, ҳозирги шароит ғоявий-тарбиявий ишлар самарадорлигини анча оширишни талаб этмоқда. Ўртоқ Ю. В. Андропов таъкидлаганидек, «бутун идеологик, тарбиявий, пропаганда ишимизни ривожланган социализмни такомиллаштириш жараёнида партия ҳал этаётган катта ва мураккаб вазифалар даражасига қатъият билан кўтариш зарур. Ҳамма поғоналардаги партия комитетлари, ҳар бир партия ташкилоти ўзи ҳал этаётган бошқа масалалар (хўжалик, ташкилий ва бошқа масалалар) нақадар муҳим бўлмасин, идеология иши тобора биринчи ўринга чиқаётганини тушуниб олиши керак».

Илғор тажрибаларни, ватанпарварлик ташаббусларини кенг пропаганда қилиш керак.

Йиғилишда, шунингдек КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг меҳнат интизомини мустаҳкамлашга доир ишларни кучайтириш тўғрисида матбуотда эълон қилинган қарори жуда катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилди. Ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир меҳнат коллективи бу қарорни чуқур ўрганишлари, ўзлари учун конкрет хулоса ва тадбирлар белгилаб олишлари керак. Ҳозир бўлиб ўтаётган ҳисобот-сайлов йиғилишларида бу масала диққат марказида бўлмоғи керак.

Ўн биринчи беш йилликда В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилоти бутун коллективи КПСС XXVI съезди томонидан ишлаб чиқилган партиянинг социал-иқтисодий сиёсатини амалга ошириш бўйича фан ва техниканинг илғор муваффақиятларини жадал жорий этиш асосида ишлаб чиқаришнинг техникавий савиясини ошириш, меҳнаткашларнинг иш, турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилаш бўйича катта ишларни қилдилар. Социалистик мусобақани кенг ривожлантириш, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати, илғор бригада ва ишчиларнинг, коммунистик меҳнат зарбдорлари ва коллективларининг тажрибаси авиасозларнинг мунтазам юксак кўрсаткичларга эришишига ёрдам бермоқда.

Сиёсий-тарбиявий ишларнинг самаралари бирлашманинг хўжалик фаолияти натижаларида яққол кўриниб турибди. Меҳнат коллективларидаги интизом ва тартиб бундан яққол далолат бериб турибди. Шу билан бирга актив йиғилишида коллектив ҳаётидаги баъзи салбий кўринишларга барҳам бериш учун ҳали кўп иш қилиниши кераклиги таъкидлаб ўтилди. Ҳали шундай цех, участка, бригадалар ҳам борки, уларда ишлаб чиқариш интизоми паст, маънавий-психологик иқлим қониқарли эмас, негаки, бу жойларда партия ташкилотлари бўш ишламоқда. Ҳолбуки, партия ташкилоти коллектив олдида турган вазифаларни амалга ошириш учун курашда етакчи бўлмоғи лозим.

* * *

— Партия группаси бригадамизнинг жанговар ядросидир, — деди ўз сўзида 9-цех бригадири **В. Купцов.** — У кичик коллектив фаолиятининг барча жиҳатларига партиявий таъсир кўрсатяпти. Шунинг учун цех партия ташкилоти ва партия комитети партия группаси ҳар бир бригадада катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлар олиб боришга, партия группаларида коммунистлар сафини кенгайтиришга катта эътибор бермоқда.

Коммунистлар таклифи билан партия группаси бригадаларни анча мустаҳкамлади. Ягона технологик цикл яратди. Натижада бригадада унумсиз харажатлар қисқарди, меҳнат унумдорлиги 35-40 процент ошди. Чиқиндисиз ишлаб чиқариш ташкил этилди. Натижада кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Тайёрлов цехи бошлиғи **В. М. Зивакин** ўз сўзида шуни таъкидлаб ўтдики, бирлашма коллективларида бўлиб ўтган йиғилишларда ишлаб чиқариш резервларидан оқилона фойдаланиш, ҳар бир меҳнат коллективида юксак талабчанлик, масъулият, интизом ва уюшқоқлик ҳисси кучайди.

Авиасоз коммунистлар беш йиллик топшириқларини бажариш учун жуда қаттиқ ишлашлари керак. Ишлаб чиқариш, ўсиш суръатларини, меҳнат унумдорлигини, иш сифатини анча ошириш керак. Токи ҳар бир коллективда ҳар куни план-топшириқлари бажарилсин. Партия бюроси ишчи коллективларига партиявий таъсирни янада кучайтириш мақсадида коммунистларни ҳал қилувчи участкаларга биркитиш ҳақида ғамхўрлик қилмоқда.

— Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига жавобан бирлашмамиз меҳнаткашлари шаҳарнинг барча меҳнаткашлари сингари план-топшириқлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришга салмоқли ҳисса қўшишга интилмоқдалар,— деди —ўз сўзида цех мастери **Л. И. Сазонова,** — Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини ва меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатининг 25 йиллигини муносиб кутиб оладилар.

КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорлари ва меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонун асосида тарбиявий, ғоявий-сиёсий ишларга катта аҳамият бериляпти. Ана шу асосда меҳнат унумдорлигини ва иш самарадорлигини оширишга эришиляпти. У хотин-қизларнинг иш ва турмуш шароитларини янада яхшилаш масаласига тўхталиб ўтди. Бу борада бирлашмада коллектив шартномага мувофиқ суратда олиб борилаётган ишлар ҳақида ҳикоя қилиб берди.

— Яқинда бирлашмада партия-хўжалик активи йиғилиши бўлиб ўтди, — деди авиация бирлашмасининг бош директори **В. Н. Сивец.** — Унда коллектив ярим йиллик иши чуқур таҳлил этилди. Айрим коллективлар ишидаги камчиликларга қатъий баҳо берилди. Раҳбарлар, партия ва жамоат ташкилотларининг бурчи айрим участкалардаги орқада қолишларга барҳам беришдан иборат.

Ҳозир меҳнат коллективларида республикамиз пойтахтининг 2000 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақа авжида. Коллектив барча аъзоларининг ижтимоий активлиги ва сиёсий онги ошган. Ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида интизом тобора мустаҳкамланяпти. Буларнинг ҳаммаси партиямиз белгилаб берган режаларнинг нақадар ҳаққонийлигини кўрсатиб турибди. Булар коллективларда ҳақиқий яхши ишлашга қаратилган катта ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишлар натижасидир.

В. Н. Сивец социал-маиший ривожлантириш масалаларига тўхталиб ўтди. Авиасозларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш яхшиланяпти. Маданият ва техника саройи, иккита клуб, турли спорт секцияларига эга бўлган стадион улар ихтиёрида. Аммо ҳали бу борада кўп иш қилиш керак.

Партия ташкилоти муҳим ва масъулиятли паллага қадам қўйди. Цех партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов йиғилишлари бошланди. Коммунистлар ўз ишларини ижобий, ҳолисона таҳлил этишлари, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) ва июнь (1983 йил) Пленумлари талаблари асосида келгусидаги ҳаракат программасини белгилаб олишлари керак.

* * *

Партия активи йиғилиши қатнашчилари қабул қилган қарорда КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги қарорлари, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ва XXIII шаҳар партия конференцияси қарорларини бажариш юзасидан Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг амалий фаолияти маъқулланди.

Қарорда бирлашма партия ташкилоти, меҳнаткашлари олдида турган вазифалар белгилаб берилди. 1983 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини ҳеч сўзсиз бажаришни таъминлаш, барча ташкилотчилик ишлари савиясини ошириш, мавжуд камчиликларга барҳам беришга даъват этилган цех партия ташкилотлари ва партия группалари иш йўналишлари ишлаб чиқилди, мавжуд нуқсонларга барҳам бериш йўллари белгилаб берилди.

Беш йиллик илғорлари

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Пойтахт оғир саноат корхоналари ичида экскаватор заводи ҳам қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган турли маркадаги экскаватор машиналарини тайёрлаб беришда салмоқли ўринлардан бирини эгаллаб келмоқда. Маълумки, мелиорация ишларини қудратли экскаваторларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Шуни ҳисобга олган корхона аҳли ўз зиммасига юксак мажбуриятлар олиб ишламоқда. Улар жонажон шаҳримизнинг 2000 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш ҳамда йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари адо этиш мақсадида социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Ўзаро социалистик мусобақада заводнинг иккинчи механика цехи коллективи пешқадамлик қилмоқда. Бу цех ишчилари биринчи квартал якунида ҳам биринчи ўринни қўлга киритиб, корхона кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлишган эди.

— Коллективимиз асосан ёшлардан ташкил топган, — дейди цех бошлиғи Маҳмуд Қосимов. Шу кунларда Андижондаги 55-ҳунар-техника мактабининг 17 битирувчиси ҳам цехимизда ишлаб чиқариш практикасини ўтамоқда. Бундан ташқари Оқолтин мелиоратив техникумидан келган 8 нафар студент ҳам цех ишчиларига яқиндан ёрдам бермоқда. Улар меҳрибон мураббийлар ёрдамида ўзларига берилган токарлик, йўниш, пармалаш ишларини бемалол бажарадиган бўлиб қолишди.

Иккинчи механика цехи ёнгинасида йиғув цехи коллективи меҳнат қилади. Механика цехи томонидан ўз вақтида тез ва соз тайёрлаб берилган деталлар бу ерда тайёр экскаваторларга айланади. Йиғув цехи мастери Маркс Иванович Пономарёв ўз касбининг моҳир устаси. У ёшларнинг меҳрибон мураббийси сифатида яхши танилган. Унинг қўл остида меҳнат қилаётган ёшларнинг ҳаммаси ғайратли ва ишчанликлари билан ажралиб туради. Йиғувчи-слесарлардан Д. Голдишин, Н. Файзираҳмонов, С. Сидоченко, А. Марковский ва З. Юсуповлар коллективнинг фахри ҳисобланишади. Улар ҳар доим смена топшириқларини ортиғи билан бажаришга эришмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: корхона 2-механика цехидаги ярим автомат станокларни бошқарувчи илғор ишчи-ёшларнинг мураббийси В. Черницов ва ёш ишчи Р. Абдуллаевларни меҳнат жараёнида кўриб турибсиз.

Х. Мирзакаримов фотолари.

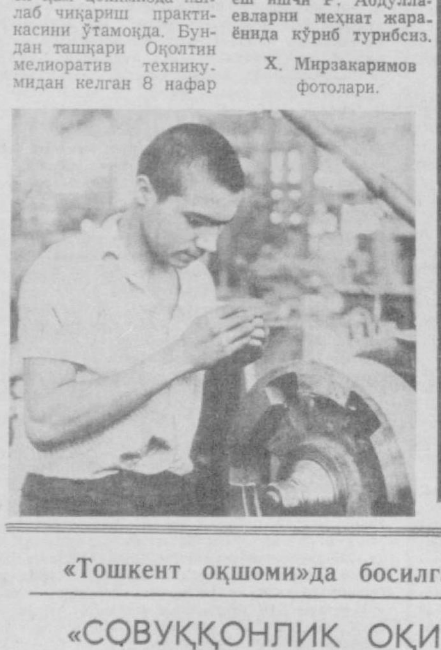

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

ҚИСҚАРТИРИЛГАН ПРОГРАММАДА

А. Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг инженерлик-қурилиш ва саноат-граждан қурилиши факультетларида янги ўқув йилида ўқиш қисқартирилган программа асосида ташкил этилади. Бу ерда йигит ва қизлар олий маълумотни беш йилда эмас, тўрт йилда оладиган бўлади. Ана шундай муддат ҳамма ёшлар учун эмас, балки ана шу факультетларга турдош бўлган профилдаги техникумларни битириб чиққан ва қурилишда камида уч йил ишлаган ёшлар учун белгилангандир.

Ўрта Осиёда энг йирик бўлган бу техника олий ўқув юрти ташкил этилганидан буён ўтган эллик йилдан кўпроқ вақт ичида 90 мингдан зиёд олий малакали мутахассис тайёрлаб чиқарди. Институтнинг филиаллари Олмалиқ, Чирчиқ, Бекобод, Ангрен, Наманган, Навоий, Самарқанд, Жиззах, Муборакда ишлаб турибди. (ЎзТАГ).

• Минг бир касб

ОЛҚИШ

Тонг саҳарда биринчи бўлиб йўлга чиқувчи 3233-номерли трамвай ҳаммага таниш. Унинг бошқарувчиси — истараси иссиқ, ёшгина жувонни депода билмайдиган одам йўқ. Диспетчер хонасидан йўл варақасини олган Наргиза трамвайни гуриллатиб дарвозадан ташқарига шитоб билан ҳайдаб чиқаркан, ҳамкасблари ҳавас билан қараб қолишди.

Трамвайни бошқариш сирларини ўрганганига 5 йил бўлган авариясиз юрувчилар мастери Н. Қудратова Авиасозлар шаҳарчаси — Ишчилар шаҳарчаси оралиғидаги 23-маршрут бўйлаб ҳар куни 120 километр йўлни трамвайда босиб, минглаб йўловчига юксак маданиятли хизмат кўрсатмоқда. Унинг шогирдлари М. Валиева, Н. Қўзиевлар ҳам устозлари Наргиза изидан боришга интилишяпти.

Трамвай конструкциясини мукаммал билиш, жорий ремонтларни сифатли ўтказиш билимдон ва тажрибали ҳайдовчи Наргиза эришаётган муваффақиятларнинг гарови бўлаётир. Электр энергиясини тежаш, салонларни ораста сақлаш, кўча ҳаракати қоидаларига қаттиқ риоя қилиш ва трамвайни график бўйича бошқаришда ҳам у ҳамкасбларига намуна кўрсатяпти.

— Пойтахтимиз кўчаларида транспорт қатнови кундан кунга ўсиб боряпти. Биргина бизнинг деподан ҳар куни 114 та трамвай 3, 6, 13, 22, 23, 28, 29-маршрутлар бўйлаб ҳаракат қилади. Транспорт ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш долзарб масалалардан бири бўлиб қолди. Биринчи навбатда ҳайдовчилар малакасини тинмай ошириш, транспортнинг ҳамиша юксак техник ҳолатда бўлишини таъминлаш зарур. Шундагина ҳамшаҳарларимиз талабини мақсадга мувофиқ қондирган бўламиз, — дейди биз билан суҳбатда ҳайдовчи Н. Қудратова.

«Красновосточная» депосининг коллективи Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб меҳнат тўёналари билан кутиб олишга аҳд қилган. Жумладан, 3 ва 23-маршрутлари «Комсомол-ёшлар маршрути» фахрли номини олиш учун курашмоқдалар. Наргизанинг дугоналари М. Ғафурова, З. Иванова, Е. Деменева, Р. Задорожнаялар қизғин меҳнат беллашувида қувончли ютуқларга эришмоқдалар.

Меҳнат қилган — элда азиз. Наргиза Қудратова самарали меҳнати билан коллективнинг, қолаверса хизмат қилаётган 23-трамвай маршрутидаги йўловчилар олқишига сазовор бўлмоқда.

Ф. АБДУРАҲИМОВ,
кўп нусхали «Мотор» газетасининг редактори.

АКС САДО

Муҳокамани газетхонлар давом эттиришади

• Тошкент маркаси шарафи учун

БУЮМ СИФАТСИЗ БЎЛГАЧ

Газетанинг шу йил 15 июль сонида босилган «Харидор талаби — бош мезон» мақоласи менимча, шу кунги энг актуал масалани кўтариб чиққан. Дарҳақиқат, бежирим, сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, уни аҳолига манзур қилиш, магазин пештахталарида чанг босиб ётмаслиги ҳақида жиддий ўйлаб кўриш зарур.

Бизнинг Бош Универсал магазинимиз шаҳардаги энг йирик савдо маркази ҳисобланади. Бир ойлик савдо обороти ўн-ўн бир миллион сўмга бориши фикримизнинг далилидир. Биз магазинимизга ташриф буюрган ҳар бир кишининг бирор нарса харид қилиши учун бор маҳоратимизни ишга соламиз. Бунда савдо ходими ҳар қанча хушмуомала, ширинсўз бўлмасин, харидорга тавсия этадиган маҳсулот сифатсиз бўлса, иш унмайди. Ҳаммага манзур бўладиган чиройли, пишиқ оёқ кийимлари бўлса, харидор ҳам хурсанд, сотувчи ҳам.

Лекин пештахталаримиздаги баъзи ёмон, сифатсиз молларни кимнинг ҳам олгиси келади, дейсиз. Яна бир нарса ҳақида гапирмоқчиман, нима сабабдан чет элларда тайёрланган пойафзални одамлар ур-сур қилиб навбатларда туриб, баъзан қанақалигига қарамасдан ҳам сотиб олаверишади-ю, ўзимизнинг пойтахт пойафзал фабрикаларида ишлаб чиқариладиган оёқ кийимларига эса қарамайдилар ҳам. Нима сабабдан уларнинг бозори касод? Ахир шу корхонадагилар аҳолининг талабларини ўрганиб, замонавий, чиройли оёқ кийимларини ишлаб чиқаришга ҳаракат қилганларида, менимча, бундай ҳол юз бермаган бўлармиди?!

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасини мисолга олайлик. Молларни ўз вақтидан кечикиб етказиб беришлари-ку майли-я, уларнинг сифатини, афтиангорини кўрибоқ исроф бўлган хом ашёга ачиниб кетасан киши. Эркаклар оёқ кийимининг таг чармлари яхши елимланмаган ёки калта қилиб қирқиб қўйилган, чоклари қийшиқ, юзида клей, ҳар хил бўёқ доғлари бор. Аёллар пойафзалининг аҳволи эркакларникидан қолишмайди. Шунинг учун 1983 йилнинг 1 кварталида фабрика пойафзал фонди 503 минг сўмни ташкил қилган бўлса, биз шундан 448,5 минг сўмлигини қайтариб юборишга мажбур бўлдик. Фабрикада ишлаб чиқариладиган 505, 511 моделли эркаклар пойафзаллари, 1362, 1305, 517, 1348 моделли аёллар оёқ кийимлари эса ҳозирги замон модасига умуман жавоб бермайди. Сифати жуда ёмон. Биз шу моделли оёқ кийимларини қабул қилиб олишдан бош тортдик. Уларнинг ўрнига талаб қилинган бошқа моделдагилари эса вақтида етказиб берилмаётир.

Худди шундай аҳвол шаҳримиздаги 1-пойафзал фабрикасида ҳам юз бериб туради. Бу ерда ишлаб чиқариладиган оёқ кийимларнинг моделлари жуда ҳам кам ўзгартирилади, ассортименти хилма-хил эмас, сифати ҳақида гапирмасак ҳам бўлади. Шу йилнинг май ойига қадар маҳсулот сифатсизлиги сабабли 159,5 минг сўмлиги қайтариб юборилди.

Мана шундай кўнгилсизлик бўлмаслиги учун бизда бир қатор ишлар олиб борилмоқда. Авваламбор, харидорлар учун махсус журнал тутилган бўлиб, унга ҳар бир киши ўз талабларини, истакларини ёзиб борадилар. Ана шунга қараб биз харидорга қандай ва қанақа пойафзал керак ёки нокераклигини билиб оламиз.

Шу йилдан бошлаб махсус эркаклар ва аёллар оёқ кийими бўлими ташкил этдик. Бу ерда шаҳримиз пойафзал фабрикаларининг маҳсулотлар кўргазмалари, харидорлар конференцияси тез-тез ўтказиб турилади. Ёки жуда бўлмаганда ҳар бир фабрикадан вакиллар чақириб, уларни пештахталар ёнига навбатчи қилиб қўямиз. Вакиллар ўз корхоналари ишлаб чиқарган маҳсулотга харидорларнинг бераётган аҳамияти, муносабатини ўз кўзлари билан кўришмоқда. Натижаси ёмон бўлмаяпти. Эркаклар ва аёлларнинг янги моделдаги саболари, эркаклар енгил сандалетлари ва бир қатор янги моделлар харидорларга манзур бўлгандек. Шундай бўлса ҳам, аҳоли талаби кундан-кунга ўсиб бормоқда. Бунга фақат сотувчиларгина эмас, балки фабрика раҳбар ходимлари ҳам кўпроқ аҳамият беришса, биз ҳам ёруғ юз билан сифатли, кўзни қувонтирадиган пойафзалларни харидорларга ҳавола қилардик.

Л. ЖУРАВЛЁВА,
Тошкент Бош Универсал магазини пойафзал бўлимининг катта товаршуноси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЮКСАК МАЖБУРИЯТЛАР

БЕРЛИН. Ҳозир ГДР саноат корхоналарининг ходимлари беш йиллик (1981 — 1985 йиллар) тўртинчи йили топшириқларини тўла ва ошириб бажариш борасидаги социалистик мусобақада юксак мажбуриятларни қабул қилмоқдалар.

Электр техника саноатининг етакчи корхоналаридан бири «Бергман-Борзиг» заводининг меҳнаткашлари меҳнат унумдорлигини 7,6 процент оширишга ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажмини 8,5 процент кўпайтиришга эришиш ниятида эканлигини билдирдилар. Улар Совет Иттифоқида барпо этилаётган газопроводлар учун компрессорлар ишлаб чиқаришни келгуси йилнинг бош вазифаси қилиб белгиладилар. Машинасозлар бу ишга Ленинграддаги В. И. Ленин номли Нева машинасозлик заводининг мутахассислари билан қалин ҳамкорликда тайёргарлик кўрмоқдалар. Келгуси йил СССРга жами 10 та компрессор қурилмаси етказиб берилиши керак.

ҒАЛАТИ ЭКСПОНАТ

Германия Федератив Республикасининг Кассель шаҳридаги музейлардан бирига ўн еттинчи асрда ишланган ажойиб бир экспонат ҳам қўйилган. Бу 360 йил аввал номаълум уста томонидан ишланган механик ўйинчоқ бўлиб, у ташқи кўринишидан худди қўнғизни эслатади. Узунлиги бор-йўғи 1,5 сантиметрли «қўнғиз» ичида унинг оёқларини, мўйлови ва қанотларини ҳаракатга келтирадиган жуда мураккаб механизм бор. Бу экспонатнинг диққатга сазовор яна бир томони шундаки, механизм шу пайтгача бузилмасдан мунтазам суратда ишлаб келаётир.

ЮҚОРИ СИФАТЛИ МОЛЛАР

ПРАГА. Хрудим шаҳридаги «Транспорта» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари Совет Иттифоқи учун мўлжалланган буюртмаларни аниқ ва бенуқсон бажаришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу корхона — ЧССРда омбор машина-ускуналари тайёрловчи энг катта корхонадир.

Корхонанинг дунёдаги ўнлаб мамлакатларга етказиб берилаётган экспорт маҳсулоти ҳажмининг ярми Совет Иттифоқи ҳиссасига тўғри келмоқда. «Транспорта» коллективи совет озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшилиб «Ростсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида омборхоналарни жиҳозлаш учун машина-ускуналар ишлаб чиқишни ўзлаштирди. Йил охиригача буюртмачига омбор машина-механизмларининг катта туркумлари — беш тоннагача юк кўтара оладиган юқори унумли механизмлар, тарозилар, автопогрузчиклар, лентали транспортёрлар жўнатилади. Чехословакия томони ростовлик машинасозларга жами еттита тайёр омборни етказиб беради. Омбордаги барча ишларнинг юксак даражада автоматлаштирилганлиги ана шу омборхоналарнинг ўзига хос хусусиятидир. Бу эса юзлаб омбор ходимлари, товаршунослар, ҳисобчиларни бошқа ишга ўтказиш имконини беради.

Куба халқи СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар билан кўп қиррали ҳамкорлик қилиши натижасида катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда.

СУРАДА: Гавананинг тунги кўриниши.

С. Майстерман фотоси. **ТАСС** фотохроникаси.

МУҲИМ ҲИССА

БУХАРЕСТ. Руминия ҳунармандчилик кооперациясининг ходимлари республика маҳаллий саноатини ривожлантиришга талайгина ҳисса қўшмоқдалар. Йил бошидан буён улар аҳолига қарийб 6 миллиард лейлик хизмат кўрсатдилар. Шунингдек пландан ташқари 500 миллион лейлик ҳар хил моллар ишлаб чиқардилар. Мамлакатда «ҳунармандчилик кооперациялари ярмаркалари» мунтазам суратда ўтказиладиган бўлиб қолди. Ана шу ярмаркаларда ҳунармандлар ўз буюмларининг жуда кўп хилларини намойиш этадилар.

МУТАХАССИСЛАР ХУЛОСАСИ

«Балканин» сунъий минерал тупроқдан фойдаланиш — сабзавот экинлари ҳосилдорлигини анча ошириш ва уларнинг етилиш вақтини қисқартириш имконини беради. Болгария пойтахтининг «Гара — Искир» кварталида жойлашган теплица хўжалигининг мутахассислари шундай хулосага келдилар. Бу ерда майдон бирлигидан одатдагига қараганда 30 процентдан 80 процентгача кўп маҳсулот олинди. Бегона ўтларнинг йўқлиги сунъий тупроқнинг муҳим хусусиятидир. Тупроқнинг ўзи бегона ўтларнинг ривожланишига тўсқинлик қилади. «Балканин»ни тажриба тариқасида қўлланишдан олинган жуда яхши натижалар уни ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш тўғрисида қарор қабул қилиш имконини берди, бунинг устига Болгария зарур хом ашёнинг катта запасларига эга. 1985 йилнинг охиригача «Минералагро» илмий ишлаб чиқариш комбинати «Балканин» тайёрловчи янги қувватларни вужудга келтиради, бу эса барча теплицаларни у билан таъминлаш имконини беради.

Болгария мутахассислари химиявий ўғитлар ўрнида муваффақиятли ишлатиладиган минерал состав — «Балканин — 2»ни ҳам яратдилар. Яқин йиллар ичида кўпгина майдонларни «Балканин — 2» билан озиқлантириш планлаштирилмоқда.

Маиший хизмат ривожланмоқда

УЛАН-БАТОР. Монголия шимолидаги Хубсугул аймоғида замонавий машина-ускуналар билан жиҳозланган янги маиший хизмат маркази очилди. Шу беш йиллик охиригача мамлакатда яна 50 та ана шундай корхона ишга туширилади.

Қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш шароитларини муттасил яхшилаш — партия ва давлат социал сиёсатининг энг муҳим вазифаларидан биридир. Шу беш йилликда республикада маиший хизматни янада ривожлантиришга салкам 350 миллион тугриклик маблағ ажратилган. Қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатувчи кўчма бригадалар кенг оммалашди. Ҳозир мамлакатда 100 та шундай бригада ишлаб турибди. Йил бошидан буён аймоғнинг ўзидагина қарийб 200 минг киши шу бригадаларнинг хизматидан фойдаланди.

Жанубий Африка республикасида 15 ёшгача бўлган ҳар уч қора танли боладан бири очликдан ўлиш даражасига келиб қолган. Туб аҳолининг 4 миллиондан зиёд фарзандлари очликдан азоб чекмоқда. Таниқли Жанубий африкалик иқтисодчи олим Т. Верньяни махсус докладида ана шу рақамларни келтирди.

СУРАТДА: сув ва сут учун навбатда турганлар.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«СОВУҚҚОНЛИК ОҚИБАТИ»

Газетанинг 17 май сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада айрим турар жой биноларидаги санитария-техника жиҳозларининг носозлиги танқид қилинган эди. Мақолага шаҳар уй-жой бошқармасидан жавоб олинди. Унда шундай хабар қилинади.

«Мақолада баён этилган фактлар чиндан ҳам рўй берган эди. Уларни бартараф этиш чоралари кўрилди. Мўминов кўчасидаги 1/1-уйнинг совуқ ва иссиқ сув тармоғидаги носозликлар бартараф этилди. 2-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонида жойлашган 61-«а» уйнинг канализацияси тартибга келтирилиб, ертўласи қуритилди».

У. РИЗАЕВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети уй-жой бошқармасининг бошлиғи.

Хат босилмади, аммо чора кўрилди

ФАКТЛАР ТАСДИҚЛАНДИ

Газетхон Т. Юсупова редакцияга ёзган хатида Переяславская кўчасида яшовчи Хатми исмли аёлнинг чайқовчилик билан шуғулланишини хабар қилган эди. Хат текшириш учун шаҳар ички ишлар бошқармасига юборилган эди. У ердан қуйидаги жавоб олинди:

«Переяславская кўчасидаги 2-уйда яшовчи Хатима Хўжаева Октябрь бозорида битта чопонни 32 сўмга сотаётган пайтида ушланди. Унинг уйидан 24 та чопон ва 26 та қийиқча топилди. Буларнинг ҳаммаси қўлда тикилган буюмлардир. Х. Хўжаева билан боғлиқ материал қонунда кўзда тутилган тартибда чора кўриш учун Октябрь район Совети ижроия комитети қошидаги маъмурий комиссияга юборилди».

И. САТТОРОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг бошлиғи.

Шарқ юлдузи

«Шарқ юлдузи» журналининг июль сони босмадан чиқди. У Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Э. Юсуповнинг РСДРП II съездининг 80 йиллигига бағишланган «Буюк тарихий воқеа» номли мақоласи билан очилади.

Журналхонлар бу сонда Р. Бобожон, Шуҳрат, В. Саъдулла, Н. Парда, У. Азимов, Д. Ҳасанов, Ё. Обидов, Т. Норбек, У. Тўйчиларнинг янги шеърлари, С. Нуров, Ҳ. Шайховларнинг янги қиссалари, М. Осим, Б. Муродалиев, А. Асиловларнинг ҳикоялари билан танишадилар.

Буюк совет шоири В. В. Маяковский таваллудининг 90 йиллиги муносабати билан А. Мухторнинг «Маяковский сабоқлари» мақоласи, В. В. Маяковскийнинг «Қандала» комедияси М. Али таржимасида берилган.

Ш. Убайдуллаев, Ш. Турдиевларнинг мақолалари Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган.

Журналнинг «Публицистика», «Танқид ва адабиётшунослик», «Йиллар, ҳужжатлар, воқеалар», «Тақризлар», «Гулқайчи» бўлимларида ҳам хилма-хил, қизиқарли материаллар бор.

Миркарим ОСИМ

„Ал-жабр"*

(ҲИКОЯ)

— Шаҳри Бағдодга соғ-саломат етиб келганингиз учун беҳад хурсандман,— деди уй эгаси Холид ибн Абдумалик кенг пешонали ёш меҳмон билан қучоқлашиб кўришар экан.— Абу Абдуллоҳ Муҳаммад ибн Мусо жаноблари қачон етиб келар эканлар, деб йўлингизга мунтазир эдик. Алҳамдулиллоҳ, яна дийдор кўришар эканмиз. Минг қатла шукурки, аввалгидек тетик ва бардам экансиз...

Кўпдан буён кўришмаган икки дўст ҳол-аҳвол сўрашиб бўлганларидан кейин кўрпачага ўтириб, фотиҳага қўл очдилар. Узун яктакли, қотмадан келган уй хизматкори уларнинг олдига дастурхон ёзиб, баркашда турли ноз-неъматлар ва икки коса шарбат келтириб қўйди. Соч-соқолига оқ оралаб қолган ўрта ёшли мезбоннинг қутловлари самимий, хурсандлиги табиий эди: меҳмони хоразмлик, ўзи Марвдан бўлгани учун ҳам мусофир юртда икковлари ҳамшаҳардай қадрдон бўлиб кетишган эди.

— Аҳмад ал-Фарғоний, Аҳмад ибн Абдуллоҳ, Мусо ибн Шокир ва унинг ўғиллари соғ-саломат юрибдурларми? — дея таниш-билишларини суриштирди ёши ўттиздан ошган қалин қошли меҳмон.

— Алҳамдулиллоҳ, ҳаммалари эсон-омон. Сизни кўришга, суҳбатингиздан баҳраманд бўлишга муштоқдурлар.

Улар дастурхон устида Хуросонда бирга ўтказган кунларини, бошларидан кечирган воқеаларни эслаб, суҳбатлашиб ўтиришди. Мезбон тилининг учида турган гапни айтиш учун пайт пойлаб, ахийри:

—Кечикиб келишингизнинг сабаби нима? — деб сўради, бироз ноқулай бўлса ҳам, — халифа ҳазратлари, на учун Абу Абдуллоҳ Муҳаммад ибн Мусо ал-Хоразмий кечикди, уни зудлик билан ҳузуримга жўнат, деб Хоразмшоҳга мактуб юборган эдим-ку, деганларини икки маротаба эшитдим. Нима ҳодиса юз бердики, шаҳри Бағдодга қадам ранжида қилгингиз келмади?

— Бунинг сабабини сизгагина айта оламан, —деди меҳмон ўйланқираб.— Маъмун Хуросон қўшини билан Бағдодни босиб олганидан сўнг ўз иниси Аминни қатл эттирганини, Озарбайжонда бошланган зардуштийлар қўзғолонини шафқатсизлик билан бостириб, асирларни ўлдираётганини эшитиб, бу ерга келишга оёғим тортмай қолди. Оташпарастсан, деб бегуноҳ одамларни бола-чақаси билан қириб ташлаш —ўта золимлик-ку!

Холиқ ибн Абдумалик оқара бошлаган бошини қашиб, меҳмонига тегишди:

— Сизга ал-Важусий деб лақаб қўйганлари бежиз эмас экан, оташпарастларга бу қадар хайрихоҳ эканлигингизнинг сабаби энди маълум бўлди.

— Ҳа, бобом раҳматли зардушт дини раҳномаларидан бири эдилар. Араб саркардаси Қутайба бинни Муслим Хоразмни босиб олганидан кейин ҳаммани зўрлаб ислом динига киритди. Хоразм ёзувини билатурғон одамларни ўлдиртириб, қадимий китобларимизни ёндириб юборди. Эски эътиқодларга содиқ бўлган бобом жон сақлаб қолиш учунгина араб тилида калима келтиришга мажбур бўлган эканлар.

— Ўтган ишга салавот,— деди уй эгаси меҳмоннинг чақнаган кўзларига кулимсираб қараб: — Айтилган сўзни, отилган ўқни қайтариб бўлмас, деган мақол бор. —Харобага айланган Хоразм яна обод бўлиб, қаддини ростлаб олди, яна билим уруғлари ўсиб чиқа бошлади.

— Юртимизда эски маданият қўри бор эди-да! Қутайба бинни Муслим ёниб турган маърифат ўчоғини сўндиришга уринди, аммо бидъат-хурофот кули остида маърифат чўғлари қолган экан.

— Баракалло, халифа Маъмун саройига тўпланган олимлар яна илм-маърифат гулханига ўт қалаб юбордилар. Хоразм яна олимлар етиштира бошлади, ёпилиб қолган маърифат дарвозаси очилди. Келинг, кечаги кунни ёдлаб, бугунги кунни заҳарламайлик. Имкониятлардан фойдаланиб қолайлик.

— Рост, мен ҳам шул мулоҳаза билан йўлга чиқишга мажбур бўлдим,—деди меҳмон қалин қошларини кериб қўйиб.

— Қаерда бўлсангиз ҳам халифа ҳазратлари сизни топтириб келтирар эдилар. Вазири аъзам ал-Фазл ибн Саҳл жаноблари ҳам сизни сабрсизлик билан кутаётган эдилар.

— Ҳа, у киши Марв шаҳрида сарой вазири бўлиб турганларида менга хайрихоҳ бўлиб, кечалари мендан ҳинд ҳисобини ўрганур эдилар. Шул сабабдан бўлса керак, менга бир мактуб йўллаб, дарҳол пойтахтга етиб келишимни илтимос қилдилар. Шунинг учун тўғри келиб ул кишининг ҳузурларида бўлдим. Сир бой бермасликка уринсалар ҳам кечикиб келганим учун норози эканликлари афтларидан билиниб турар эди. Ҳар қалай мени яхши қабул этиб, икки-уч кун ўтмай ҳовли топиб беришни ваъда қилдилар.

— Меникига кела қолинг. Сиз учун алоҳида хона бор.

— Ташаккур. Сизни безовта қилишни истамайман. Карвонсарой ҳужрасида ором олиб, ўзимга келиб олай.

Улар аллавақтгача гаплашиб ўтириб, ўтган воқеаларни эсладилар.

Маъмуннинг отаси халифа Хорунаррашид ўзининг эроний вазири Жаъфар ибн Яҳёни арзимаган бир гуноҳи учун қатл эттирган эди. Шундан кейин унга қарашли Эрон ва Хуросонда норозилик бошланди, у ер, бу ерда исёнлар кўтарилди. Хорунаррашид уларни тинчитиш учун ўзининг эроний жориясидан бўлган тўнғич ўғли Маъмунни Марв шаҳрига —Шарқий вилоятларнинг марказига катта ҳуқуқлар билан ҳоким қилиб юборади. Маъмун эронийларга имтиёзлар бериб, Хуросон ва Ўрта Осиёда етишган олимларни ўз атрофига тўплай бошлайди. Ҳар тарафдан кўҳна китобларни топтириб, кутубхонасини бойитади. Хоразмлик ёш Олим Муҳаммад ибн Мусо унинг буйруғи билан Шарқий Афғонистон, Шимолий Ҳиндистонга боради, риёзат ва астрономияга доир бир талай илмий асарларни олиб келади.

Орадан кўп вақт ўтмай Хорунаррашид оламдан ўтади. У иккинчи хотинидан бўлган ўғли Аминни тахт вориси қилиб тайинлаб кетган эди. Отасининг бу ишидан норози бўлган Маъмун тишини тишига қўйиб сабр қилиб туради, секин-аста туркий халқлардан аскар тўплаб, пойтахт Бағдодни босиб олишга тайёрлана бошлайди.

Маъмунга эргашиб Дажла бўйига келган Холид ибн Абдумалик кўрган-кечирганларини баён қилар экан, ал-Хоразмийнинг кўз ўнгидан даҳшатли манзаралар бирин-кетин ўта бошлади.

Бағдод шаҳри бўсағасидаги қонли жанглар, шаҳар қўрғонига шоти қўйиб чиқаётган қийиқ кўзли жангчиларнинг «урҳоур» деб қичқиришлари, у ер-бу ердан кўтарилган алангалар, кўксига найза санчилган аскарларнинг инграши, аёлларнинг дод-фарёдлари...

— Ниҳоят халифа Амин енгилиб, шаҳардан қочди. Уни тутиб, акаси олдига судраб келдилар. Эгнида йилтироқ пўлат совут, бошига дубулға кийган ака қиличнинг дастасини чангаллаб, дарҳол укасининг калласини олишни буюрди.

Маъмун Помир тоғларидан Испаниягача чўзилган ўлкаларга ҳукмдор бўлиб, ўзини халифа деб эълон қилганидан кейин бир қўли билан у ер-бу ерда бошланган халқ қўзғолонларини бостирса, иккинчи қўли билан атрофига олимларни тўплаб, илм-фан учун кўплаб маблағ сарфлади. Байтул ҳикмат, яъни донишмандлар уйини ташкил қилиб, ҳинд, юнон, сурёний тилларида ёзилган кўҳна китобларни йиғдира бошлади.

—... Абу Абдуллоҳ ибн Мусо ал-Хоразмийдек буюк олимнинг қаторимизга келиб қўшилганидан беҳад мамнунмиз. Марҳамат қилиб Байтул ҳикмат калитини қўлга олсалар... Ёш олимлар ва толибул илмлар у кишининг маслаҳати билан ҳар илмга доир китобларни айрим ҳужраларга жойлаб, рўйхатга олсалар... — деб гапида давом этди тўрдаги фил суягидан ясалган нақшли курси устида ўтирган Маъмун. Шойи, атлас чопон, юпқа жун чакмон кийган, бошларига оқ салла ўраган олимлар катта уйнинг девори тагига солинган кўрпачаларда қўл қовуштириб ўтирар эдилар. Устидаги зардўз чопони кўзни қамаштирадиган оқ юзли, ранги тоза халифанинг ўнг томонидан жой олган ал-Хоразмий унинг гапини маъқуллаб бош эгиб қўяр эди.—Марв шаҳридан сандиқларда келтирилган ҳинд тилидаги асарлар тартибсиз ҳолда, улардан энг муҳимларини араб тилига таржима қилишни Абу Абдуллоҳ Муҳаммад ибн Мусо жанобларига, астранумиё ва аструлухиёга доир китобларни юнон тилидан таржима қилишни Яҳё ибн Мусога топширсак... — Ёш халифа, оғзидан чиққан баъзан сўзларни тушунмай анграйиб қолган олимларга қараб: —Юнонийлар астранумиё деб илмул фалакни, аструлухиё деб илми нужумни айтадилар, астр юлдуз демакдир, —деб қўйди.

Кўпчилик индамай бош эгди.

Ўзидан уч ёш кичик бўлган Маъмуннинг ўз билимдонлигини кўз-кўз қилаётганлигини фаҳмлаган ал-Хоразмий эса ерга қараб қолди.

* * *

Байтул ҳикмат калити қўлига теккандан кейин ал-Хоразмий ёш олимлар билан бирга Ҳиндистон, Эрон, Искандариядан келтирилган китобларни тартибга сола бошлади. У кечқурун чарчаб уйига келар, овқатланиб, мизғиб олгандан кейин ярим кечагача ўтириб ишлар, ҳинд тилидаги кўҳна китобларни мутолаа қилар эди. Икки-уч йил ичида Байтул ҳикматдаги китоблар жой-жойини топди, шундан кейин у хотиржам бўлиб, ҳинд ҳисоби билан шуғуллана бошлади.

«Ҳиндлар сонларни рақамлар билан ёзишни кашф этганлар, аммо «I» сонининг аҳамиятини тушуниб етмаганлар, —деб ўзи билан ўзи гаплашар эди, беш шам ўрнатилган қандил ёруғида ишлаб ўтирар экан у. —Ахир икки —иккита бир, уч—учта бир, тўрт— тўртта бир ва ҳоказо. — Ҳиндлар жорий қилган тўққизлик саноқ тартиби билан катта сонларни қўшиш, айириш, кўпайтириш ва тақсим қилиш амримаҳол..»

Ал-Хоразмийнинг доим тайёр, садоқатли ёш хизматкори хўжайиннинг баъзан ярим кечагача ўзи билан ўзи гаплашиб ишлаб ўтирганига ҳайрон қолар: «Нега бунча ўз жонига жабр бермаса?! Кундуз кунлари ишлагани етмасмикин? Халифа шундоғ ҳам маош бериб турибди-ку!» деб ўйлар эди.

*) Қисқартириб олинди.

Рамз БОБОЖОН,

Ўзбекистон халқ шоири.

ТЎЁНА*

ГУЛТОЖ

Қутлуғ кун саломин қабул эт, қабул,
Суюклим, жигарим, азиз, муҳтарам.
Сенң деганимда қулф урар кўнгил,
Сен она-тупроғим, қадрдон ўлкам,
Қувонсам —қувончим, дард чексам —
малҳам.

Соқийлар қўлида янграр гулгун жом,
«Қора олтин» ёнар ўчоқларингда.
Денгиз тўлқининдай жўш урар илҳом,
Офтоб эркаланар қучоқларингда,
Қаҳрабо ҳусни бор ёноқларингда.

Тоғларнинг бошида муз эмас, бўстон,
Бургут қоя тошни ўтгудай қўнар.
Узумзор боғлардан йўл олган боғбон
Чавандоз дўстларнинг бағрида тунар,
Яхшиликдан эса қалбда гул унар.

1

Қутлуғ кун саломин қабул эт, қабул,
Эй буюк Россия, халқлар таянчи.
Сендан бошланади мангуликка йўл,
Ортга кўз ташласанг —тарих аянчи,
Истиқболга боқсанг — қалблар қувончи.

Сен Пушкин ғурури, Некрасов оҳи,
Донишманд Ленининг ўлмас даҳоси,
Шоҳ китоб сатрида ёнган снёҳи,
Ихтиролар ичра зўр ихтироси,
Сендай бир тупроқнинг борми қиёси?

Сенсиз, о Россия, Еримиз ермас,
Сен учун жон тикдим бир неча марта,
Сени ўйлаганда ўй тутқич бермас,
Фазогир кемаси қолади ортда,
Абадул-абад сен даҳлсиз бортда!

2

Уруш йилларини эсласам агар,
Суюклим, жигарим, азиз, муҳтарам,
Бурда нон жонимдай ширин, мўътабар,
Саҳий дастурхонда кўрардик баҳам,
Иўқ ўрнин тўлдириб, борлар жамулжам.

Узоқ Украина қалбимга яқин,
Ҳолбуки ёнарди ўтда тутақиб,
Тўплардан учган ўқ чақарди чақин,
Фашист даф қиларди юртга ютоқиб,
Уч бошли аждардай узлатдан боқиб.

Днепр оқарди, интиқом тоши—
Тубида ётарди эрк илинжида.
Кошкийди ярқ этса зафар қуёши,
Тонг эмас, ҳаттоки зафар кечида,
Бахт севинчида...

*) Қисқартириб олинди.

ШУҲРАТ

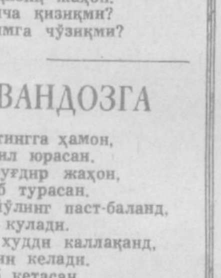

МУҲАББАТ ШУНЧА ҚИЗИҚМИ?

Мен сени ўйлайман, мени аллаким.
Сенинг ҳам кўнглингда аллаким бордир.
Шу йўсин ўртаниб юрибмиз балким,
Ҳа, муҳаббат гоҳо шундай дажжолдир!
Кўнгилни кўнгилга мос қилса нетар,
Нетади ўртага тушмаса ҳижрон?
Аллаким бир четдан кулиб ҳам кетар.
Бепарво турибди бу қизиқ жаҳон.
Ажабо, муҳаббат шунча қизиқми?
Кимгадир қисқа-ю, кимга чўзиқми?

КЕКСА ЧАВАНДОЗГА

Сен сакраб минасан отингга ҳамон,
Ҳамон сен эгарда енгил юрасан.
Демакки, кўзингга ёруғдир жаҳон,
Олисни бемалол кўриб турасан.
Манзилинг олисда, йўлинг паст-баланд,
Довонлар ортида уфқ кулади.
Оппоқ, тик чўққилар худди каллақанд,
Сен юрган сари у яқин келади.
Ҳали у чўққидан ўтиб кетасан,
Тулпорнинг жиловин узоқ тутасан!

ШОИР АБДУЛЛАГА

Сен борсан, ёзишга бормайди қўлим,
Сен менинг йўлимда катта «тўғаноқ».
Гарчанд-ку йўлингдан бошқача йўлим,
Мен оддий бир шамман, сен улкан чироқ!
Эҳтимол чироқ ҳам, шам ҳам кўп керак,
Нечундир мен журъат этолмайман ҳеч.
Шубҳа гирдобида ёнади юрак,
Ижодга ўтирсам хоҳ кундуз, хоҳ кеч.
Сенчалик оламни ёритмасам ҳам,
Керак-ку ҳаётда ахир оддий шам!

Конвертларни қайчилаганда

Ўрдак билан ғозлар думлари билан сувга шўнғиб ғамза қилишарди...

* * *

Харсанг тошнинг кўчган жойидан қуёшнинг бир тили кўринди.

* * *

Унинг қалби гўё аккумулятор,
Зарядланган уйғоқ оммадан.

* * *

Оғиз-бурун ўпишиб яшаш қандай нашъали.

* * *

Жўжахўроз каби кичкириб
Отди ўзин йиғлаб бағримга.

* * *

Ёш умрининг ниҳоли чексиз.

* * *

Қирғоқларни ялар бирдай
Дарё она сигирдай.

* * *

Пешонанинг ариқларидан тер оқар лимлим.

* * *

Хаёлимнинг қоқ белидан тешиб ўтди ўқ.

* * *

Ўтли нигоҳингдан эриб ўргилай.

* * *

Сен шундай:
Қалбингни шамол ялаган.

* * *

Яна не гап деб бош кўтарди сув.

* * *

Тинди анҳор хотиржам бир тўлғаниб.

* * *

Кўнглингдек оппоқ оқарди далалар.

* * *

Муҳаббат ялангбош, ялангоёқ
Кириб келди тунда қалбимга.

* * *

Пешонамни ёрса ногаҳон тақдир...

* * *

Тераклардай менга мукаррам,
Йўл бўйида ўсган арчалар.

* * *

Бошқача куч билан, бошқа руҳ билан,
Мени бос бағрингга, қайтсин нафасим.

* * *

Қалби офтоб янглиғ нақ лаққа бир чўғ.

* * *

Кўкрак қафасим худди ўтин...

* * *

Тўп кўк айиқ чиқиб қолди пастда юрсам,
Арчалардан яратилган экан кўрсам.

«БУ ЧИНАКАМ БАЙРАМ БЎЛАДИ!»

(Давоми. Боши 1-бетда).

— Борис Николаевич, сиз бундан олдин ҳам ният ва миқёсий жиҳатдан улкан тантаналар билан боғлиқ мураккаб режиссураларни амалга оширгансиз. 30 йилдан ортиқроқ вақтдан буён ана шу иш билан шуғулланиб келасиз. Йўлингизда қандай босқичларни ўтгансиз? Даставвал бу қизиқиш нимадан бошланган?

— 1938 йилда, 16 яшар йигитча сифатида биринчи бор Бутуниттифоқ физкультурачилар парадида иштирок этган эдим. Спортчилар колоннасида юриб борар эканмиз, волейболчиларнинг ўйинини акс эттиргандик. Томоша жуда ҳаяжонли, гўзал, таъсирчан чиққан эди. Спортчилар ўзларининг кучли, чаққон, жасур ва маҳоратли эканликларини намойиш этдилар. Мавзолей минбаридан партия ва давлат арбоблари бизни олқишлагандилар.

Мен худди ўша дақиқада ўзимнинг келажагимни ҳис этгандек бўлдим. Гимнастика, спорт билан қизиқдим. Мактабни тугатгач, Қизил Армия сафига чақирилдим. Сўнгра уруш бошланди. Москва пролетар дивизияси составида жанг қилдим. Контузиядан кейин дарс бердим, офицер кадрларни тарбияладим. 1944 йилдан физкультура институтининг ҳарбий факультетида ишладим. Ленинградга бориб қолганимда (ҳозир ҳам шу шаҳарда яшайман) тақдир мени ажойиб, талантли инсон — Яков Борисович Теверовский билан учраштирди. У мени ҳарбий ва физкультура парадларини ташкил этишнинг сир-асрорлари билан ошно этди. Қандай қилиб эпизодлар, қисмлардан яхлит манзара яратиш, қайси шароитда қандай музика кераклиги, қаерда кутилмаган воситаларни ишга солиш зарурлигини ўргатди. Хуллас, бугунги кунимизда ҳам ривожланиб бораётган катта бир фанга қадам қўйган эдим.

— Режиссёр сифатидаги биринчи ишингиз қачон амалга оширилган?

— Бу 1950 йилда бўлган. Байрамга Теверовский ҳамма нарсани тайёрлаб қўйган эди. Аммо тўсатдан касал бўлиб қолди. Унинг шогирди сифатида ишни давом эттиришимга тўғри келди. Ҳар қалай имтиҳондан муваффақиятли ўтдим. Мустақил йўлга тушиб олдим. Шундан кейин Бутуниттифоқ мусобақалари тантаналарини ташкил қилишда қатнашдим. Жумладан, 1959 йилда СССР халқлари II Спартакиадасида Совет Армияси спорт коллективларининг оммавий чиқишини тайёрладим: 3 минг спортчи ўз санъатини намойиш этган эди. Ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган СССР халқлари VI Спартакиадасини ўтказишда қатнашдим, КПСС XXVI съезди делегатлари учун Спорт саройида ўтказилган тантаналарни, Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш қатнашчилари учун кечани тайёрладим.

1975 йилда менга бадиий-спорт байрамлари бўйича СССРнинг бош режиссёри вазифаси топширилди. Уч йилдан кейин режиссёр сифатида Кубада «Латино — Американо» стадионида бўлиб ўтган студент ва ёшларнинг Жаҳон фестивалини, шунингдек, дўст армияларнинг Спартакиадасини ташкил этишга тўғри келди.

— Ижодий фаолиятингиздаги энг унутилмас воқеани айтсангиз.

— Албатта, Москвада 1980 йилда бўлиб ўтган Олимпиада. Маълум нарсалар ҳақида гапириб ўтирмайман. Чунки кўпчилик уни кўрган, ҳамон эсласа керак. Шуни айтишим мумкинки, ўзининг техник жиҳозланганлиги, нур, мультипликация воситалари, музика ва томошавий мазмуни, таъсирчанлиги билан коллективимизнинг Тошкентдаги иши ҳам Олимпиададан қолишмайдиган бўлади. Маълумки, Олимпиада мураккаб халқаро шароитда ҳозирланди, қийинчиликлар кўп бўлди. Аммо биз совет кишиларидан руҳий мадад билан бирга ёрдам ҳақидаги конкрет таклифлар, самимий маслаҳатлар олиб турдик. Ўзимиз ҳам Олимпия ўйинлари миллионлаб томошабинлар учун катта байрам бўлишига бутун кучимизни сафарбар этдик. Ниятимиз амалга ошди. Ҳатто душманларимиз ҳам буни тан олди.

Айниқса, Олимпиада рамзи — айиқчанинг парвози жуда қизиқ чиқди. Уни таклиф қилганимизда кўпчилик эътироз билдирди. Учадиган айиқларни ким кўрган, деб қолишди. Аэрофлот вакиллари ҳам Миша узоққа учиб кетиб, ҳаво йўллари ходимларига қийинчилик туғдиришидан ташвишланаётганликларини билдирдилар. Аммо биз ўз сўзимизда туриб олдик. Учиш бир текис бориши учун айиқчани бир тўп шарларга боғладик. У томошабинларга қувонч бахш этиб, парвоз қилди. Бу воқеа Олимпиаданинг ёпилиш маросимидаги энг ҳаяжонли дақиқалардан бири эди:

— Борис Николаевич, ўзингизнинг сўнгги ишларингиз ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

— ВЛКСМ XIX съезди делегатлари учун ҳамда Киев шаҳрининг 1500 йиллиги муносабати билан ташкил этилган тантаналар бунга мисол бўла олади. Бугун эса биз Ўзбекистон пойтахтининг 2000 йиллиги тантаналарини тайёрламоқдамиз. Турли хил томоша воситалари ёрдамида бир пайтлар чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкаси бўлган Ўзбекистоннинг қардош республикалар оиласида гуллаб-яшнаганлигини, шаҳар тарихини, халқларимизнинг дўстлиги ва бирлигини кўрсатишга ҳаракат қиламиз. Бу муҳим ва шарафли вазифани режиссёр, санъат арбоблари, етакчи спорт тренерларидан иборат катта коллектив ҳал этмоқда.

Март ойидан бошлаб бизнинг группамиз 20 мингга яқин киши иштирок этадиган ана шу байрам томошалари устида илҳом билан, астойдил меҳнат қилмоқда. Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган тантаналар «Пахтакор» стадионида ўтказилади. Байрамда қатнашадиган барча коллективларнинг масъулиятли репетициялари даври якунланмоқда. Ўйлайманки, пойтахтингиз юбилейи менинг режиссёрлик фаолиятимда унутилмас воқеалардан бири бўлиб қолади. Шу билан бирга у бутун Ўзбекистон халқи, бутун мамлакатимиз ва чет эллардаги дўстларимиз байрам қиладиган шонли санага тайёргарлик ишига менинг камтарона улушим бўлади.

Суҳбатни
В. ПОПЛАВСКИЙ
ёзиб олди.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

● ЭЛГА ХИЗМАТ—ОЛИЙ ҲИММАТ

ДИЛКАШ ШИФОКОР

Сайёра Умарова Тошкент Давлат медицина институтини битиргач, Ўлка медицина илмий-тадқиқот институтига ишга юборилди. «Тошкент шаҳри ва областида бўқоқ касаллигининг динамикаси» деган темада кандидатлик диссертацияси устида иш олиб борди. Поликлиникада ишлаб туриб ўнлаб мақолалар ёзди, симпозиумларда докладлар қилди, олимлар билан учрашди, тажрибалар ўтказди.

Илмий изланишлар бекор кетмади. Поликлиникада орттирилган бой тажриба унга катта ҳурмат келтирди. Фаол, Хуршид, Мерликинск, Свежинск, Сойбўйи, У. Юсупов, Қоратут кўчаларида катта-кичик, бутун аҳоли уни танийди ва ҳурмат қилади.

Шифокор халқ табобатига ҳурмат билан қарайди. Доривор ўсимликларнинг шифобахш хусусиятларини яхши билади ва дори тайинлашда улардан фойдаланади. Унинг энг кучли, универсал препарати бор. Бу — унинг ширин забони. Беморларга муносабатида жозиба бор.

Сайёра Умарова ўзи ишлаётган Тошкент шаҳридаги 9-поликлиникани севади, ҳамкасблари билан фахрланади. Поликлиниканинг бош врачи Гавҳархон Исломова, бўлим мудири Камол Аҳмедов, терапевтлар Семён Коральник, Мапура Шодмонова, Тожихон Иброҳимовалар тажрибали врачлар сифатида ҳурмат қозонишган.

Н. ХОЛЛИЕВ,
филология фанлари кандидати.

● ЁН ДАФТАРИНГИЗГА

ТИНИҚИБ УХЛАЙ ДЕСАНГИЗ...

● Уйқудан олдин хонани шамоллатинг, форточкаларини очиб қўйинг.

● Уйқуга мумкин қадар бир вақтда ётишга одатланинг.

● Уйқудан икки соат илгари иложи борича ақлий иш билан шуғулланишни тўхтатинг.

● Уйқудан икки соат олдин енгил ҳазм бўладиган овқат истеъмол қилинг.

● Уйқудан олдин аччиқ чой, кофе, спиртли ичимликлар ичманг, папирос чекманг.

● Уйқуга ётишдан бир соат олдин 10—15 минут сув бўйида ёки дарахтзор ерда сайр қилинг.

● Уйқуга ётишдан ярим соат илгари иссиқ (қайноқ бўлмасин) душ қабул қилиш тез ухлашингизга ёрдам беради.

● Кекса кишилар чап томонларини босиб ухлашлари тавсия этилмайди.

Қ. НИЗОМОВ, шифокор.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

Кишида кўп иллат — кўп емакдандир,
Касаллик, уқубат — кўп емакдандир.
Фаридиддин Аттор.

●

Очофатлик бошга бало келтирур,
Нафс тийиш роҳат-даво келтирур.
Абу Абдулло Рудакий.

●

Соғлиқни қилсанг ҳавас,
Оз овқат еб, айла бас.
Камолиддин Бинойи.

●

Камхўраклик ҳамма дардга даводир,
Аслда дардга парҳездан шифодир.
Бадриддин Ҳилолий.

●

Агар киши бўлса касал,
Бемазадир унга асал.
Носир Хисрав.

М. РАҲИМОВ тўплаган.

«Пахтакор»нинг рақиблари

«ЗЕНИТ» (Ленинград)

БУГУН тошкентлик футболчилар ўз майдонларида Ленинграднинг «Зенит» командаси чарм тўп усталари билан мамлакат биринчилигининг навбатдаги тур учрашувини ўтказишади.

Ҳамшаҳарларимизнинг бугунги рақиби бўлган команда футболчилари ҳозир 25 очко тўплаган ҳолда турнир жадвалининг саккизинчи поғонасидан жой олиб туришибди. «Пахтакор» эса учинчи ўринда бормоқда. Орадаги фарқ фақат 3 очко.

«Зенит»ни кейинги вақтда тараққий этиб бораётган командалар сафига қўшиш мумкин. Эслаб кўринг, коллектив 1980 йилда мамлакат биринчилигининг бронза медалини қўлга киритган бўлса, бир йилдан кейин мавсумни тўртинчи ўринда якунлади. Ўтган йили ленинградлик футболчилар еттинчи ўринни эгаллашди. «Пахтакор» эса олтинчи ўринни қўлга киритди. Шу ўринда бир фактни эслаш мақсадга мувофиқдир. Ўтган йили тошкентликлар ленинградлик футболчиларни ўз майдонларида 5:0 ҳисобида, Ленинграддаги учрашувда эса 1:0 ҳисобида енгишган бўлса, бу йилги биринчи учрашувда 0:1 ҳисобида мағлубиятга учрашди.

Мухлисларга шуни эслатиб ўтмоқчимизки, олий лигада «Пахтакор» «Зенит» билан 37 марта куч синашган. 16 учрашувда тошкентликлар, шунча учрашувда ленинградликлар ғалабага эришганлар, 5 учрашув дуранг натижа билан якунланган. Дарвозани нишонга олишда пахтакорчиларнинг қўллари бироз баланд. Улар ленинградликларнинг дарвозасини 58 марта нишонга олишган.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

«Ташкнига» шаҳар китоб савдоси бўлимининг

17-«ОБУНА НАШРЛАРИ» МАГАЗИНИ

обуна нашрларига

ОБУНА ЎТКАЗАДИ:

К. МАРКС, Ф. ЭНГЕЛЬС. танланган асарлари 9 жилддан иборат (10 китоб). Бай пули— 1 сўм.

В. И. ЛЕНИН 10 жилд (11 китоб)дан иборат танланган асарлари.. Бай пули — 1 сўм.

«ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЛАРИ ТЎПЛАМИ» 8 жилддан иборат. Бай пули — 10 сўм.

«РУСЧА-ЎЗБЕКЧА ЛУҒАТ». 2 жилдли. Бай пули — 9 сўм.

«ПАХТАЧИЛИК ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ». 2 жилдли. Бай пули — 6 сўм.

Обуна якка тартибдаги обуначилардан нақд пулга ва ташкилотлардан пул ўтказиш йўли билан қабул қилинади.

Магазин соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди.

Соат 14.00 дан 15.00 гача танаффус.

Душанба — дам олиш куни. Телефон 44-57-41.

«Главташкентстрой» транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг

9-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ

«С» категорияли 3-класс ҳайдовчиларини тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда 5,5 ой.

Ҳар ойда 45 сўмдан стипендия тўланади. Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар, навбати билан квартира берилади. Боғча-ясли мавжуд.

Курсларга Совет Армияси сафларида ҳарбий хизматни ўтаган кишилар қабул қилинади.

Курсларни битирганлар ўқишдан сўнг 2 йил мажбуран ишлаб берадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Нариманов шаҳри, Лихачёв кўчаси, 2-уй (106, 121, 133-автобусларнинг «9-автобаза» бекати).

С. И. СТРЕЛКОВ НОМИДАГИ 9-ПОЛИГРАФЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти ўрта маълумотли ҳарф терувчилар, линотипчилар, матбаачилар, муқовачилар тайёрлайди.

8—10 **синф ҳажмида маълумотга эга 15—18 ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.**

8 синф ҳажмида маълумот билан ўқишга қабул қилинганлар 3 йил ўқийдилар, тўлиқ ўрта маълумот ва касби тўғрисида диплом оладилар.

Ўқувчилар бепул уч маҳал овқат ва кийим билан таъминланадилар.

10 синф ҳажмида маълумот билан ўқишга қабул қилинганлар бир йил ўқийдилар ва ойига 30 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар Москва, Львов полиграфия институтларига, Тошкент тўқимачилик саноати институтининг полиграфия бўлимига ўқишга юбориладилар.

Билим юртида ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади ҳамда меҳнат стажига киради. Алоҳида муҳтож бўлганлар ётоқхона билан таъминланади.

Билим юртида 6 ойлик бичиш ва тикиш курслари, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт секциялари ишлаб турибди.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Нурхон кўчаси, 21-уй (метронинг «СССР 50 йиллиги» станцияси).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълим давлат комитети

139-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983 — 84 ўқув йили учун

8—10 СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ЁШЛАРНИ ЎЗБЕК ВА РУС ГРУППАЛАРИГА

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЗАРГАРЛИК—1,5—3 йил, ЧИННИГА ГУЛ СОЛИШ—3 йил, ЧИННИНИНГ ШАКЛИНИ ТАЙЁРЛОВЧИ — 1 — 3 йил, ЧИННИНИ САРАЛОВЧИ — 1 — 3 йил. СЛЕСАРЬ-МЕХАНИКЛАР, ЭЛЕКТРОМОНТЁРЛАР — 1— 3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ВА УНДАН КАТТА БЎЛГАН 8 — 10 СИНФНИ БИТИРГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати 8 синф маълумотига эга бўлган ёшлар учун 3 йил.

Ўқишга қабул қилинганлар бош-оёқ кийим ва уч маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар. 10-синфни тамомлаган ёшлар учун ўқиш муддати 1 — 1,5 йил бўлиб стипендия берилади, ишлаб чиқариш практикаси вақтидаги иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртини битирганларга ўрта маълумот ҳақида ҳамда танланган мутахассислиги бўйича диплом берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртига имтиёзли қабул қилинади.

Билим юртида ўқиган муддати узлуксиз меҳнат стажига киради.

Билим юртида заргарлик ҳунарини ўрганган ўқувчилар Тошкент заргарлик заводига, чинникорлик ҳунарини ўрганган ўқувчилар Тошкент чинни заводига ишга жойлаштирилади.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ариза, туғилганлик ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақида гувоҳнома, турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), расм 3x4 см. (6 дона), таржимаи ҳоли, мактабдан характеристика, ота-онасининг иш жойидан справка.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Сағбон кўчаси, 17-тупик, 4-уй. Телефон: 44-30-07. (38, 59, 76, 116-автобусларнинг «Қўштут» бекати/.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ

176-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

электрокар ҳайдовчиси малакаси бўлган автослесарь (билим юрти битирилганидан сўнг ҳайдаш ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳнома берилади). Ўқиш муддати 3 йил. Бу ихтисосликка ўқиётганлар ётоқхона билан таъминланмайди. Электрик, электр-газ пайвандчи, саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарь-механик, ОТК контролёри, дурадгорлик мутахассисликлари учун ўқиш муддати — 3 йил. Универсал фрезерчи, механика-йиғув ишлари слесари, электр кўприк кранларининг машинисти мутахассисликлари учун ўқиш муддати 1 йил ва 3 йил. Силлиқловчи, механика-йиғув ишлари бўйича слесарлик малакаси бўлган синовчи-трактор ҳайдовчи (уларга ўқиш тугагандан сўнг ҳайдаш ҳуқуқи тўғрисида гувоҳнома берилади). электр пайвандчи мутахассислигига ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртини тугатганлар тўлиқ ўрта маълумот тўғрисида диплом оладилар ва ҳунар эгаллайдилар, шунингдек, олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Барча қабул қилинганлар уч маҳал овқат, кийим-бош, коржома билан таъминланадилар, эҳтиёжи бўлганларга секция типидаги ётоқхонадан жой берилади. Ўқиш жараёнида ишлаб чиқариш практикаси вақтида ишлаб топилган пулнинг бир қисми тўланади.

Билим юртининг жиҳозланган ўқув кабинетлари, устахоналари, стадиони, спорт зали, сув ҳавзаси ва ётоқхонаси бор. Эстрада, духовой ва миллий чолғу асбоблари ансамбллари мавжуд.

Билим юрти ҳузурида ДОСААФ спорт-техника мактабининг (картинг ва мотоспорт) филиали ишлаб турибди. Ёзги каникул вақтида дам олиш учун Чорвоқ сув омбори районида соғломлаштириш-спорт лагери мавжуд.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти тўғрисида гувоҳнома; таржимаи ҳоли, турар жойидан, ота-оналаридан бирининг иш жойидан справкалар, медицина справкаси (286-форма), 6 та фотосурат (3x4 см. ҳажмида), характеристика.

Аризалар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Адрес: 700077, Тошкент шаҳри, «1-Ташавтомаш» массиви, (1, 1«э», 16, 24-автобусларнинг «Трактор заводи» бекати; 6, 13, 22-трамвайларнинг «ТТЗ—4 массиви» бекати).

БИЛЛУР ЖОЗИБАСИ

БИЛЛУРДАН ИШЛАНГАН ВАЗАЛАР, БОКАЛЛАР, ФУЖЕРЛАРНИНГ ҚИРРАЛАРИДАГИ НАҚШЛАРИГА НУР ТУШИШИ БИЛАН УЛАР ЁҒДУДА ЎЙНОҚИ ВА ЖОЗИБАЛИ ТОВЛАНАДИ ҲАМДА ХОНАДОНИНГИЗ ФАЙЗИНИ ОЧИБ ЮБОРАДИ.

БИЛЛУРДАН ИШЛАНГАН БУЮМЛАР ЎЗИНИНГ ҒОЯТДА ЭРТАКНАМО ГЎЗАЛЛИГИ БИЛАН БЕБАҲО ҚАДРЛАНАДИ.

Кўпгина гул усталарнинг сайқалидан чиққан, тошойна даражасигача ялтиратилган, ўймакорлик нақшлари билан безатилган биллур буюмлар чинакам санъат асарларини эслатади.

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган ва чет эллардан келтирилган ГУЛДОН, ВАЗАЛАР, САЛАТДОНЛАР, КОНФЕТДОНЛАР, РЮМКАЛАР ВА ФУЖЕРЛАРНИ

«ТАШХОЗТОРГ»

МАГАЗИНЛАРИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Магазинларнинг адресини кўрсатамиз:

1— Пролетар кўчаси, 49-уй.

2— Биринчи май бозори.

7— Госпиталь бозори.

11—Энгельс кўчаси, 46-уй.

13— Сергели (савдо марказн).

17— Сергели (бозор).

16— Морозов кўчаси, 25-уй.

22 — «Минг хил майда-чуйда» Муқимий кўчаси, 4-уй.

30 — Навоий кўчаси («Дўстлик» ярмаркаси).

35 — Жангоҳ майдони (Октябрь бозори).

«ТАШХОЗТОРГ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 42-98-52).

ТОШКЕНТ МЕҲМОНХОНА ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

ўқитувчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

фанлар бўйича: сиёсий иқтисод, соҳанинг бухгалтерлик ҳисоби, бухгалтерлик ҳисоби назарияси, статистика, хўжалик фаолияти таҳлили, молиялаштириш ва кредитлаш, ревизия ва контроль, озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат моллари товаршунослиги асослари, меҳнатни бошқаришни ташкил этиш машинкада ёзув практикуми, ташкилий техника, техника хизмати қоидалари ва меҳмонхонада ишлаш маданияти.

Ушбу адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри — 102-алоқа бўлими, Сергели райони, Спутник массиви, 10-квартал, 63-«а» уй. Телефон 58-38-85.

«Главташкентстрой» транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг

9-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИГА

агрегатчи-слесарлар (4—5-разрядли), автомобиллар ремонти бўйича слесарлар (5-разрядли) двигатель синовчилари (4— 5-разрядли), токарлар (4—5-разрядли), фаррош нормаловчи, **ҳаракат хавфсизлиги бўйича катта инженер**

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар. Навбати билан квартира берилади.

Корхонанинг ўз болалар боғча-яслиси бор.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Нариманов шаҳри, Лихачёв кўчаси, 2-уй (106, 133, 121-автобусларнинг «9-автобаза» бекати).

КИНО

10 АВГУСТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЎЗИМИЗНИКИЛАР ТОМОН» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«УЗУН ТУН» — **Санъат саройи** (16, 18.20, 20.30, телефон 44-21-74).

«МЕФИСТОФЕЛЬ» —**Санъат саройи** (кичик зал, 17, 19.30).

«ЖАСУР РИЦАРЬ АЙВЕНГО ТЎҒРИСИДА БАЛЛАДА» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Фестиваль** (ёзги бинода, соат 21.40 да).

«ҲАРБИЙ ВАҚТ ҚОНУНИГА КЎРА»— **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 47-06-20), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«КЎПРИКНИНГ У ЁНИДА» — **Хива** (21.40, телефон 32-78-02). **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«ДМИТРИЙ II» — **Искра** (15, 18, 21.00, телефон 39-14-59).

«АСОСИЙ ГУВОҲ» — КОМПЬЮТЕР»— **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

11 АВГУСТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«УЗУН ТУН» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.20, 20.30, телефон 44-21-74).

«МЕФИСТОФЕЛЬ» —**Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

«ЖАСУР РИЦАРЬ АЙВЕНГО ТЎҒРИСИДА БАЛЛАДА» — **Нукус** тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Фестиваль** (ёзги бинода, соат 21,40 да).

«ҲАРБИЙ ВАҚТ ҚОНУНИГА КЎРА» —**Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92). **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«КЎПРИКНИНГ У ЁНИДА» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«ДМИТРИЙ II» — **Искра** (12, 15, 18, 21.00, телефон 39-14-59).

«АСОСИЙ ГУВОҲ — КОМПЬЮТЕР»— **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» —**Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 53-65-87).

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ИССИҚКЎЛ» ДАМ ОЛИШ ЗОНАСИГА АВТОБУСЛАР ҚАТНОВИ ЙЎЛГА ҚЎЙИЛДИ.

Ҳар куни «Тошкент» автостанциясидан ана шу йўналишда уч автобус қуйидаги вақтларда жўнайди:

ЧЎЛПОНОТАГА — 18.30, 19.30.

АНАНЬЕВОГА —16.00 (маҳаллий вақт билан).

«Тошкент» автостанциясидан жўнайдиган барча автобусларнинг иши тўғрисидаги зарур маълумотларни автовокзалнинг справкалар бюросидан —76-84-52 телефони орқали олиш мумкин.

Вокзал бўйича навбатчи — 76-85-83.

Навбатчи диспетчер —76-49-79.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ АВТОВОКЗАЛЛАР ВА ПАССАЖИР АВТОСТАНЦИЯЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

Тошкент шаҳридаги 84-мактаб томонидан **Мирсолиҳова Малика** номига берилган 400448 номерли йўқолган

САККИЗ ЙИЛЛИК МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ ГУВОҲНОМА БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

9 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ

«БЎЙСУНДИРИШ»

(АЁЛ ЙИРТҚИЧЛАР ОРАСИДА) АТТРАКЦИОНИ БИЛАН

ЯНГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

Ўргатувчи — Марина ЗАПАШНАЯ.

БУТУН КЕЧА ДАВОМИДА САҲНАДА МАСХАРАБОЗЛАРНИНГ ЧИҚИШЛАРИ.

Томошалар — соат 19.30 да, шанба кунлари —16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари эса — 13.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.

Справкалар учун телефон 44-35-91.

ТВ

10 АВГУСТ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.10 С. Прокофьев. Еттинчи соната. РСФСРда хизмат кўрсатган артист Н. Петров ижросида (фортепьяно). 18.30 «Горнчилар, қаердасиз!». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Сеҳргарлик давом этмоқда». Мультфильм. 19.50 «Сиз яратган боғ». 20.20 «Сароб». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. С. Чейзнинг «Бутун олам ҳамёнда» романи асосида. 21.30 «Время». 22.00 «Ядровий устунлик хомхаёли». Дискуссия. Кўрсатувда академик Г. А. Арбатов, Швеция Бош министри У. Пальме, Тинч океан зонасидаги АҚШ қуролли кучларининг собиқ қўмондони, адмирал Н. Гейлер, ГФР бундестаги қуролсизланиш ва қуроллар устидан назорат ўрнатиш кичик комиссиясининг раиси Э. Бар иштирок этадилар. Кўрсатув академик Е. И. Чазовнинг кириш сўзи билан бошланади. 23.00 «Дунё воқеалари». 23.25 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Финляндиядан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Темир йўл». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.05 В. Токарева. «Можаевга дефицит». Телевизион спектакль. 20.00 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Финляндиядан олиб кўрсатилади. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Латвия ССРда хизмат кўрсатган Давлат симфоник оркестри чалади. 21.30 «Время». 22.00 «Командир». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 23.15 «Лапарлар, термалар, хонишлар».

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 Тошкентнинг 2000 йиллигига. «Келажакка интилган шаҳар». 19.00 «Ахборот» (рус.). 19.15 «Асрлар нақши». Ҳужжатли фильм. («Ўзбектелефильм»). 19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Зенит» (Ленинград). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот». 21.15 «Юксалиш». Телефильм. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Чорвачилик зарбдор фронт». 22.20 «Беайб». Бадиий фильм. 23.45 Янгиликлар.

11 АВГУСТ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.15 «Асли болаликдан». А. С. Макаренко. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Коллектив нимага қодир». 3-кўрсатув. «Бугун ҳам, эртага ҳам». 20.00 П. Чайковский. «Ромео ва Жульетта». Фильм-концерт. 20.20 «Сароб». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 «1983 йил қўшиқлари». 22.55 «Дунё воқеалари». 23.10 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Финляндиядан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.20 Кўрсатувлар программаси. 18.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг». 19.00 Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари конференциясининг 25 йиллигига. Алекс ла Гума. «Бир қултум қаҳва». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Маккажўхори: ҳам дон, ҳам озуқа». 20.00 «Турмуш ва маданият». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Дутор ва танбур тароналари». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 «Қўрқувнинг давоси». Бадиий фильм. 23.50 Янгиликлар.

II

9.00 — 16.10 МТ II.

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Фанга йўл». Телевизион фильм. 18.45 «Она шаҳрим — Тошкентим». 19.15 «Инсон ва табиат» (рус.). 19.45 «Очиқ денгизда». Телевизион фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал. 20.30 «Москва таътиллари». Телеспектакль 2-серия (рус.).

СССР Давлат банкининг Тошкент учет-кредит техникуми коллективи техникум директори Ш. А. Абдуллаевга отаси

Абдулла ОРИПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат педагогика институти ректорати ва жамоатчилик ташкилотлари дефектология кафедрасининг мудири, медицина фанлари доктори, профессор М. Г. Мирзакаримовага онаси

Фотиҳа АҲМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент совет савдоси техникуми коллективи техникум ўқитувчиси Ҳ. Т. Ризаевга онаси

Фароғат МИРСУЛТОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

МАКТАБГА ТАЙЁРЛАНЯПМИЗ

Ҳаш-паш дегунча ёз ўтиб кетади ва мактаблар эшикларини кенг очиб ўқувчиларни кутиб олади. Фарзандларингиз, набираларингиз, ака-укаларингиз, опа-сингилларингиз китобларни, дафтарларини, чизғичларни, ручкалар, резинкаларни меҳр билан янги портфелга жойлаб мактабга йўл олишади.

ОТА-ОНАЛАР, БОЛАЛАР ВА БУВИЛАР! ЎҚУВЧИЛАРНИ ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРЛАШ ТАРАДДУДИНИ ОЛДИНДАН КЎРИБ ҚЎЙИНГ.

РАНЕЦ-ПОРТФЕЛЛАР, ПАПКАЛАР, ЧИЗҒИЧЛАР, УЧБУРЧАКЛАР, ГОТОВАЛЬНЯЛАР, ТУРЛИ РУЧКАЛАР, СИЁҲЛАР, РАНГ-БАРАНГ ТУШЬ, ҚОҒОЗ ВА БОШҚА ЎҚУВ-ЁЗУВ ҚЎЛЛАНМАЛАРИНИ қуйидаги магазинлар ҳузурида ишлаб турган МАКТАБ-БОЗОРЛАРИДАН сотиб олиш мумкин.

4— Куйбишев шоссеси, 850-уй.

5— Госпиталь бозори.

8— Навоий кўчасидаги ярмарка.

9— Олой бозори.

10—Муқимий кўчасидаги 1-уй.

11— Луначарский шоссеси.

16— Сергели савдо маркази.

«ТАШКУЛЬТТОРГ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон—42-98-52).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

127-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983 — 84 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТИКУВЧИ (эркаклар, болалар кийимлари; бичишни билган ҳолда).

Кириш имтиҳони — расм бўйича. Ўқиш муддати — 2,5 — 3,5 йил;

ЭРКАКЛАРНИНГ УСТКИ КИЙИМЛАРИНИ ТИКУВЧИ. **Ўқиш муддати — 2—2,5 йил;** ЭРКАКЛАР ВА БОЛАЛАР КИЙИМЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ТИКУВЧИ-МОТОРИСТКА. **Ўқиш муддати — 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун — 1 йил,** шу ихтисос бўйича ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида таълим олганлар учун — 6 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун — 2—3 йил.

Билим юртини 3 йиллик таълим программаси бўйича тугатганларга ихтисоси бўйича ва тўла ўрта маълумоти тўғрисида диплом берилади.

Ўқиш давомида 8 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар, 10 синф ҳажмида маълумотлиларга ойига 30 сўм миқдорида, ўқув-ишлаб чиқариш комбинатини тугатганларга 70 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

ЎҚИШ ВАҚТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, ота-оналарининг иш жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), директор номига ариза, 4 дона фотосурат (3x4 см. ҳажмида), мактабдан характеристика.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адреслар: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 60-уй — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси территорияси (2, 9; 19, 21, 26, 51, 60, 72, 81, 47, 62, 89, 94-автобуслар; 2, 16, 25, 28, 3, 22, 23-трамвайларнинг «Олой бозори» бекати).

Тошкент шаҳри, Магазин Мавзук кўчаси, 136-уй Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиали территорияси (43, 88, 102-автобуслар; 27-трамвайнинг «Шимолий Олмазор» бекати).

Билим юрти телефони — 35-62-41.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ БОШҚАРМАСИ БАЗАСИДАГИ

170-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди: электр поездларининг электр ускуналарини ремонт қилувчи электрослесарь, метрополитен станцияларининг навбатчилари, эскалатор машинистлари, тортиш подстанцияларининг электр монтёрлари, автоматика, телемеханика, алоқа, электр монтёрлари, ҳаракатдаги составни ремонт қилиш бўйича слесарь, слесарь-сантехник, электр поезд машинисти ёрдамчиси, электр пайвандчи.

Тошкент темир йўл бўлими учун тепловоз машинистлари. Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 2 йил; тепловоз машинисти ёрдамчилари, электровоз машинисти ёрдамчилари, тепловоз ремонти бўйича слесарь, товар билетлари ва багаж кассири, багажларни ва юкларни қабул қилиб олувчи-топширувчилар, лифтлар ремонти бўйича электр механик, пассажир вагонларининг проводниклари.

Ўрта маълумот билан ўқишга кирганлар ҳар ойда 30 сўм ҳажмда стипендия билан таъминланадилар. 8-синф ҳажмида маълумот билан кирганлар эса давлат таъминотида бўладилар.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти ўқувчиларга берилади.

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келгандан сўнг тепловоз машинисти ихтисоси бўйича ўқишга кирганларга ҳар ойда 72 сўмдан стипендия берилади.

Билим юртини тугатган ҳамма ўқувчиларга ўрта маълумот ҳақида ва эгаллаган ихтисоси бўйича диплом берилади. Улар ўз касблари бўйича Тошкент шаҳрида иш билан таъминланадилар ва темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ўқув юртларига йўлланма билан ўқишга юбориладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ҳужжатлар умумий асосларда қабул қилинади, фақат медицина комиссиясидан темирйўлчилар поликлиникасида ўтилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 2-Охунбобоев кўчаси, 68-уй (7, 9, 11, 14, 21, 24-трамвайлар; 2, 6, 13, 14, 16-троллейбусларнинг «Киров номли боғ» бекати). Телефон 56-63-20.

4 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

ВИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-63; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

10 АВГУСТ, 1983 й. Р — 07326. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12